

Billund Kommune

Vandforsyningssplan

Maj 1991

Revideret januar 1998

Indholdsfortegnelse

Opdatering af Vandforsyningsplanen	3
1. Indledning	4
2. Eksisterende vandforsyningsforhold	8
2.1 Indledning	8
2.2 Almene vandforsyningsanlæg	
2.2.1 Tekniske anlæg	9
2.2.2 Indvinding og vandforbrug	9
2.2.3 Kapaciteter og maksimale vandbehov	11
2.2.4. Vandkvalitet	12
2.3 Andre fællesanlæg	13
2.4 Ledningsnet	14
3. Vandbehovsprognose	15
3.1 Indledning	15
3.2 Fremgangsmåde	15
3.3 Husholdningsforbrug	20
3.4. Erhverv og institutioner	20
3.5 Billund lufthavn	23
3.6 Landbrug	24
3.7 Fritidshuse og campingpladser	27
3.8 Øvrige forbrug	29
3.9 Samlet vandbehovsprognose	30
3.10 Forbrugsvariation	31
3.11 Forventede forsyningsskrav	33
3.12 Markvanding og dambrug	34
4. Vandforsyningssplanlægning i relation til anden sektorplanlægning	35
4.1 Recipientkvalitetsplanlægning	36
4.2 Landbrug	36
4.3 Dambrug	37
4.4 Affaldsdeponering	37
4.5 Råstofindvinding	37
5. Vandressourcer	38
5.1 Geologi	38
5.2 Hydrogeologi	39
5.3 Grundvandets kemi	39
5.4 Vandindvindingsmuligheder	40
6. Vandforsyningssplan	41
6.1 Billund	41
6.2 Skjoldbjerg	45
6.3 Vorbasse	45
6.4 Forsyningssikkerhed og nødforbindelser	49
6.5 Økonomiske overslag	49
6.6 Finansiering	50

7. Referenceliste	51
-------------------------	----

Bilag 1 Vandværksdata

- 1.0 Trykmåling på Billund Vandværk
- 1.1 Lindevej, Billund By
- 1.2 Plougslundvej, Billund By
- 1.3 Skjøldbjerg
- 1.4 Vorbasse
- 1.5 Forsyningsgrænser mod nabokommuner, kortbilag
- 1.6 Trykledning, Billund Vandværk, kortbilag
- 1.7 Tabel 2.1, teknisk anlæg - status
- 1.8 Tabel 2.2, oversigt over forbrugere og forbrug
- 1.9 Tabel 2.3, kapaciteter og vandbehov pr. 1. 1. 1990
- 1.10 Tabel 2.4, mindre forsyningsanlæg og Billund Lufthavns vandværker

Bilag 2 Forslag til tilslutningsafgifter i Billund forsyningsområde

Opdatering af Vandforsyningensplanen

I forbindelse med udbygning af Billund Lufthavn samt overtagelse af nye forsyningsområder Skjoldbjerg by, Grindsted, Egtved og Vejen kommuner, opdateres planen med de nye områder:

Lufthavnen Lufthavnens oplysninger om vandforbrug passer med planen.

Skjoldbjerg by Billund vandværker overtog i 1996 forsyningen til 40 ejendomme i Skjoldbjerg by, planen oplyser et vandforbrug på 11550 m³/år der tillægges Billund vandværker, se kort med hele vandplanen.

Grindsted Billund vandværker overtog i 1993 3 ejendomme i Grindsted kommune beliggende syd for Annexvej, se vedlagt kort.
Enhedsforbrug pr. år beregnes til,
2 husholdninger = 212 m³/bolig.
1 institution = 1180 m³/ha, er tilsluttet.

Egtved Billund vandværker overtog i 1996 27 ejendomme i Egtved kommune beliggende øst for Vejlevej, se vedlagt kort.
Enhedsforbrug pr. år beregnes til,
13 husholdninger = 212 m³/år bolig.
14 landbrug = 800 m³/år med besætning, 2 er tilsluttet.

Vejen Vorbasse vandværk har overtaget 14 ejendomme i Vejen kommune, se vedlagt kort.
Enhedsforbrug pr. år. beregnes til,
9 husholdninger = 212 m³/år bolig, 2 er tilsluttet.
4 landbrug = 800 m³/år med besætning, 2 er tilsluttet.
1 erhverv = 1180 m³/år

Vandforsyningensplanen side 11 opdateres herunder med de overstående områder og giver en samlet tilgang pr. år på,
Skjoldbjerg by: = 11550 m³/år (er med i plan 1991 og skal derfor ikke med i samlet tilgang)
24 husholdninger: = 5280 m³/år
2 erhverv institutioner: = 2360 m³/år
18 landbrug: = 14400 m³/år
samlet tilgang: = 22040 m³/år

Ovenstående giver ikke anledning til udbygninger af vandforsyningsanlæg i Billund og Vorbasse idet områder som erhverv og land p.t. ca. er udbygget med 50 % af forbrugsprognoser se plan side 11.
Endvidere forventes et fald i årsforbrug husholdning i 1999 (vandmåler) på ca. 20% = 140.000 m³/år.

Planen oplyser på side 10 at ledningsnettet vurderes til at være i underkanten af det ønskelige.

Over årene 1995-97 har Billund vandværker udbygget ledningsnettet med en 315 mm transportledning på ialt ca.11 km., se vedlagte kort.

1. Indledning

Denne rapport er en revision og sammenskrivning af Billund kommunes vandforsyningsplan, delrapport nr. 1, Plangrundlag, juni 1987 og delrapport nr. 2, Planforslag, juni 1989.
Revisionsarbejdet er hovedsagelig foretaget af vandværksbestyrer Poul E. Vester fra Billund kommunale vandværker.

Rapporten omfatter:

- en status for de eksisterende forhold
- vandbehovsprognoser for perioden 1989-2005
- en vurdering af vandressourcerne
- en vurdering af vandforsyningen i forhold til øvrige sektorinteresser
- vandforsyningsplanlægning.

De væsentligste ændringer i forhold til de tidligere udgaver er:

- status for vandværkernes kapaciteter er blevet opdateret
- prognoser for vandforbrug er blevet opdateret
- landområderne omkring Skjoldbjerg er blevet overført fra Skjoldbjerg) til Billund forsyningsområde.
- udbygningsforslag for de almene, vandværker er blevet revideret.

Følgende afsnit er ikke blevet revideret:

- vandforsyningsplanlægning i relation til anden planlægning
- vandressourcer.

Som en del af planforslaget er der blevet udarbejdet en EDB-analyse at det kommunale ledningsnet. Analyseresultaterne foreligger i en selvstændig detailrapport.

Denne rapport udgør en vandforsyningssplan i henhold til vandforsyningssloven af 1. april 1980.

Lovgrundlag

Det fremgår af vandforsyningssloven, lov nr. 299 af 8. juni 1978, der trådte i kraft den 1. april 1980 og senest ændret ved lov nr. 335 af 13. maj 1987, at kommunerne skal udarbejde vandforsyningssplaner, der viser, hvorledes vandforsyningen fremover skal tilrettelægges (jf. § 14).

§ 14. Byrådet udarbejder planer for, hvorledes vandforsyningen skal tilrettelægges, herunder hvilket anlæg forsyningen skal bygge på, og hvilke forsyningsområder de enkelte anlæg skal have.

Vandforsyningssplanens indhold er uddybet i bekendtgørelse nr. 2 af 4. januar 1980 (jf.. § 10).

§ 10. Vandforsyningssplanen skal indeholde:

- a) Angivelse og lokalisering af de forventede behov for vand i kommunen, fordelt på forskellige forbrugergrupper (husholdning, institutioner m.v., industri- og håndværksvirksomheder, landbrug, herunder markvanding, og gartneri samt dambrug).
- b) Angivelse af placeringen, ydeevnen og kvaliteten af de eksisterende vandforsyningssanlæg med tilhørende behandlingsanlæg, beholderanlæg og pumpeanlæg; deres kapacitet, tekniske- og vedligeholdelsestilstand.
- c) Angivelse af hvilke (dele af) kommunen der påregnes forsynet med vand fra indvindingsanlæg på de enkelte ejendomme eller fra andre ikke almene anlæg, og hvilke dele af kommunen der straks eller senere påregnes forsynet fra almene anlæg.
- d) Angivelse af de bestående almene vandforsyningssanlæg, der skal indgå i den fremtidige vandforsyning i kommunen, herunder deres ejerforhold og af beliggenheden og udformningen af fremtidige almene vandforsyningssanlæg.
- e) Angivelse af de nuværende og fremtidige forsyningsområder for de almene vandforsyningssanlæg i kommunen.
- f) Angivelse af om kommunen har behov for tilførsel af vand udefra, eller om der fra kommunen kan leveres vand til forbrug uden for kommunen.
- g) Angivelse af ledningsnettet for de almene anlæg i kommunen, herunder eventuelle forbindelsesledninger mellem anlæggene.

- h) Opstilling af en tidsfølge for etablering og udbygning af almene vandforsyningsanlæg, herunder af ledningsnettet.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at vandbehovsprognosen skal omfatte kommunens samlede vandforbrug, men at angivelse af fremtidige vandforsyningsanlæg er begrænset til almene vandforsyningsanlæg. Almene vandforsyningsanlæg er anlæg, der forsyner eller har til formål al forsyne mindst 10 ejendomme (jf. loven § 3, stk. 3).

Herudover findes normalt et antal mindre anlæg, der primært forsyner enkelthusholdninger (de såkaldte § 19 anlæg).

§ 19. Byrådet kan meddele tilladelse til indvinding af grundvand til:

- 1) Anlæg med en årlig indvinding på højst 3000 m^3 , herunder dog ikke anlæg til vanding af landbrugsafgrøder. Tilladelse til anlæg, der højst forsyner 4 husstande med vand til brug i husholdning og almindeligt landbrug kan kun nægtes, hvis det er praktisk muligt at skaffe ejendomme eller anden hensigtsmæssig vandforsyning på økonomisk rimelig vilkår, eller hvis der må antages at være nærliggende fare for, at kvaliteten af vandet i den ønskede vandforsyning ikke vil opfylde de fastsatte krav til kvaliteten af drikkevand eller i øvrigt vil blive sundhedsfarlig.
- 2) Vandforsyningsanlæg for mindre bebyggelser på landet, for så vidt anlægget kan forsyne hele bebyggelsen og indvindingen højst udgør 6000 m^3 årligt.

§ 19-anlæg findes overvejende uden for de almene vandværkers forsyningsområder.

Amtsrådet giver indvindingstilladelse til markvandingsanlæg, ligesom amtsrådet ifølge § 20 giver tilladelse til vandindvinding, der ikke er omfattet af § 19,

Det fremgår af bekendtgørelse, at Forslag til vandforsyningsplanen udarbejdes efter forhandling med de private almene vandforsyningsanlæg, med embedslægeinstitutionen og i fornødent omfang øvrige interessererde myndigheder og institutioner (jf. § 9).

Forslaget fremlægges herefter for offentligheden (jf. bekendtgørelsen § 11).

§ 11. Forslaget skal derefter ved Byrådets foranstaltninger fremlægges for offentligheden til gennemsyn i mindst 3 måneder på et sted, der bestemmes af Byrådet.

Efter offentlighedsfasen genforhandles i fornødent omfang med de berørte myndigheder og institutioner, hvorefter vandforsyningssplanen forelægges for amtsrådet, som skal godkende planen.

2 Eksisterende vandforsyningssforhold

2.1 Indledning

I Billund kommune findes tre almene vandfforsyningsanlæg, heraf to kommunale i Billund by, et privat i Vorbasse.

Definitionen på et alment anlæg er, at dette forsyner mindst 10 husstande. Desuden er der:

- 15 mindre vandforsyningsanlæg, der forsyner mere end én husstand, men under 10, eller forsyner mindre erhverv og institutioner.
- Et antal anlæg som forsyner en husstand.
- I kommunen findes ca. 160 anlæg for indvinding til markvanding og seks dambrug.

Kommunen er opdelt i 2 prognoseområder:

- Billund
- Vorbasse.

Der udarbejdes prognoser for udviklingen af vandbehovet i prognoseområderne.

De tre prognoseområder, placeringen af de almene og de mindre forsyningsanlæg fremgår af oversigtskortet, tegn. nr. 2.1.

De tekniske data for de almene vandforsyningsanlæg er indsamlet ved tilsyn i 1991, og fremgår af bilag 1.1-1.4 og afsnit 2.2. Data for de øvrige anlæg er indhentet fra indberetninger til kommunen og er beskrevet i afsnit 2.3 og 3.12.

2.2 Almene vandforsyningsanlæg

De to kommunale anlæg forsyner hele Billund by via et fælles ledningsnet. I 1989 forsynede 5197 indbyggere samt erhvervsvirksomheder og Institutioner. Anlæggernes placering, hovedledninger og forsyningsområder fremgår af tegn. nr. 2.1.

Vandværket i Vorbasse forsynede i 1989 ca. 984 indbyggere, mens Skjoldbjerg vandværk forsynede ca. 85 indbyggere. Der er ingen væsentlig industri nogen af disse steder. Placering, hovedledningsnet og nuværende forsyningsområde fremgår af tegn. nr. 2.1.

De vigtigste data vedrørende indvindings-, behandlings- og udpumpningsanlæg fremgår af tabel 2.1.

2.2.1 Tekniske anlæg

Vandværket på Lindevej,
Billund by

Vandværket Billund by, Lindevej er opført i 1936, men udvidet og ombygget i henholdsvis 1972/73 og 1985/86.

Behandlingen foregår i et forfilter med magnomaterialc samt mellem- og efterfiltre. Alle filtre er åbne. Luftningen sker efter forfiltret for ikke at få afsat jern og mangan i magnomaterialet. Det behandlede vand udpumpes fra rentvandsbeholderen gennem to hydroforer. Vandværket har alarmanlæg.

Vandværket på Plouglundvej
Billund by

Det andet vandværk i Billund bv er i 1985/86 ombygget fra et Vyredox anlæg til et traditionelt vandværk med dobbelt filtrering i trykfiltre.

Før filtrering tilsættes natronlud for fjernelse af aggressiv kuldioxid. Udpumpningen sker fra rentvandsbeholderen via en hydrofor. Der er installeret udstyr for styring og overvågning af oppumpning, skylning og udpumpning samt for alarmering.

Skjoldbjerg vandværk

Overtaget af Billund kommunale Vandværker i 1996.
Skjoldbjerg vandværk er nedlagt i 1997.

Vorbasse vandværk

Vorbasse forsynés fra et vandværk, der er opført i 1978.
Vandbehandlingen sker ved dobbelt filtrering anlagt i 1987. Fra rentvandsbeholderen pumpes vandet ud i ledningsnettet.
Rentvandspumperne er VLT-styrede.

Der er ikke etableret nødstrømsanlæg på de tre vandyærker. Det er planlagt, at de to vandværker i Billund by skal have fælles styring

2.2.2 Indvinding og vandforbrug

I tabel 2.2 er samlet data om indvindingstilladelser, forbrugere, samt forbrug i Billund kommune. Disse oplysninger er opdelt på prognoseområder, samt på almene værker og andre indvindinger (bortset fra markvanding og dambrug).

Det fremgår af tabellen, at vandforbruget i 1989 for hele Billund kommune var på ca. 1.1 million m³ eksklusiv forbrug til vanding. Fordelt på prognoseområder var forbruget for Billund, Skjoldbjerg og Vorbasse henholdsvis på ca. 800.000, 12.000 og 270.000 m³. Heraf blev ca. 655.000, 11.500 og 160.000 m³ leveret af de fire almene anlæg.

Det ses desuden, at indvindingstilladelserne for tiden er tilstrækkelige til at dække behovet.

Forbruget i Billund by steg fra 1988 til 1989 med ca. 11 %, hvilket viser den kraftige befolkningsvækst i området.

Stigningen i Skjoldbjerg og Vorbasse var på nogle få procent. På grundlag af vandværkernes inberetninger kan enhedsforbrugene pr. år beregnes:

Enhedsforbrug

Husholdningsforbrug: (incl. tab i ledninger og installationer)	Billund Vorbasse	212 m ³ /bolig 274 m ³ /bolig
--	---------------------	--

Desuden er følgende enhedsforbrug pr. år fundet eller skønnet:

Erhverv og institutioner	Billund Skjoldbjerg, Vorbasse	1180 m ³ /ha
Landbrug		1000 m ³ /ha
Fritidshuse		800 m ³ /besætning
Campingpladser:	Billund Vorbasse	90 m ³ /hus
Hoteller		170 m ³ /cnhed
		40 m ³ /enhed
		92 m ³ /Værclse

Enhedsforbrugene bliver nærmere behandlet i vandbehovsprognoscn, kap. 3.

2.2.3 Kapaciteter og maksimale vandbehov

I tabel 2.3 er samlet oplysninger om:

- Indvindings-, behandlings- og udpumpningskapaciteter
- Forsyningskapaciteter
- Maksimale vandbehov

Forsyningskapaciteter er fastsat ud fra antagelser om:

- Driftsperiode på 22 timer pr. døgn
- Den maksimale kapacitet pr. time er skønnet som den gennemsnitlige
- timekapacitet af behandlingsanlægget med et bidrag fra rentvandholderen, der svarer til 12% af beholdervolumenet.

Vurdering af forbrugsvariationer og fastlæggelse af døgn- og timefaktorer er beskrevet i kapitel 3.10.

I tabel 2.3 bemærker man, at for vandværkerne i Billund by og Vorbasse er timebehovet større end kapaciteten.

2.2.4 Vandkvalitet

Bedømmelsen af vandkvaliteten er for Skjoldbjerg og Vorbasse vandværkers vedkommende baseret på de regelmæssigt foretagne kemiske og bakteriologiske analyser gennem de sidste 4 - 5 år. Se bilag I.3 og I.4. For vandværket Billund by, Lindevej er vurderingen foretaget ud fra analyser af vandprøver udtaget efter ombygningen, d.v.s. fra 1987. Se bilag I.1.

Ved vurderingen af det behandlede vands kvalitet er anvendt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 515, august 1988 om vandkvalitet. og tilsyn med vandforsyningsanlæg /10/.

Den nordlige del af kommunen,
råvand

Grundvandet i den nordlige del af kommunen, hvor Billund bys vandværker har kildepladser, er surt, aggressivt og jern og manganholdigt, mens nitratindholdet er lavt. (I vandet fra visse enkeltindvindere er konstateret nitratindhold, som overskrider miljøministeriets højest tilladelige værdier). Ifølge Miljøministeriets bekendtgørelse bør aggressivt kuldioxyd ikke kunne påvises, da det tærer ledningsnet og installationer.

To af borerne ved Billund by, Lindevej, oppumper fra det øvre frie reservoir. Den tredje boring samt de fire borer ved vandværket på Plougslundvej oppumper fra et dybereliggende artesisk magasin. Kvaliteten er bedst i det dybereliggende magasin.

Den sydlige del af kommunen,
råvand

I den sydlige del af kommunen (Vorbasse og Skjoldbjerg) er grundvandet også surt og aggressivt, dog i mindre grad. Jern- og manganindholdet er betydeligt lavere her end i den nordlige del. Nitratindholdet er også her moderat (dog er der også her konstateret højt nitratindhold hos visse enkeltindvindere).

På Skjoldbjerg Vandværk indvendes fra det øvre magasin, mens de nye borer på Vorbasse Vandværk indvinder fra det nedre magasin.

Vandværkerne i Billund by,
Plougslundvej behandlet vand

Det behandlede vand fra vandværket på Lindevej og er af tilfredsstillende kvalitet.

Vorbasse og Skjoldbjerg vand-
Skjoldbjerg værker. Behandlet vand

Det behandlede vand fra vandværkerne i Vorbasse og indeholder i en del af prøverne aggressivt kuldioxyd, se bilag I.3 og I.4.

På nær den aggressive kuldioxyd er rentvandskvaliteten såvel i Vorbasse som Skjoldbjerg tilfredsstillende.

2.3 Andre fællesanlæg

Der findes 15 mindre vandforsyningsanlæg i Billtind kommune. Placeringen af disse fremgår af tegn. nr. 2. 1, mens de oppumpede vandmængder ses i tabel 2.4 og 2.5.

For adskillige af de mindre fællesanlæg er enten den vejledende eller den højest tilladelige værdi for nitrat overskredet.

2.4 Ledningsnet

De nuværende hovedledningsnet fremgår af oversigtskortet, tegning nr. 2.1, samt af detaikkortene i bilag 1.1, 1.3 og 1.4.

Det bemærkes, at nettet i Billund by er opbygget med ringforbindelser, mens der kun er få af disse i Skjoldbjerg og Vorbasse, og ingen i Skjoldbjerg.

Ringforbindciser er vigtige for forsyningssikkerheden, idet den enkelte forbruger opnår en to-sidig forsyning, samt en sikring af vandkvaliteten, da vandet i ledningerne tvangsudskiftes via cirkulation.

Ledningsdimensionerne i de almene net vurderes til at være i underkanten af det ønskelige. Hovedledninger bør normalt ikke have mindre dimensioner end 100 mm. I såvel Billund, Skjoldbjerg og Vorbasse findes hovedledninger af mindre dimensioner.

3. Vandbehovsprognose

3.1 Indledning

I dette kapitel beskrives de udarbejdede prognoser for vandforbruget i perioden frem til år 2006. Der angives værdier for årene 1989, 1997 og 2005.

Grundlaget for prognosene er oplysninger fra Billund kommune, Ribe amtskommune samt indberetninger fra vandværker i kommunen.

3.2 Fremgangsmåde

Fremgangsmåden kan kort beskrives således:

- Inddeling i forbrugergrupper
- Inddeling af kommunen i prognoseområder.

Prognoser:

- Prognoser for forbrugergrupper
- Prognoser for enhedsforbrug for hver forbrugergruppe
- Prognose for almen forsyningsgrad for hver forbrugergruppe
- Prognoser for årsforbrug i hvert prognoscområde og for hele kommunen.

Hvert af disse trin beskrives nærmere i det følgende:

Inddeling i forbrugergrupper

Der udarbejdes prognoser for følgende forbrugergrupper:

- Husstande
- Arealenheder benyttet til erhverv og institutioner
- Landbrugsbesætninger
- Sommerhuse, campingpladser og hoteller.

Denne opdeling er valgt ud fra fordelingen af forbrugere i Billund kommune

Inddeling i prognoseområder

Ved opdeling af kommunen i prognoscområder opnås, at regionale forskelle afspejles i prognosen resultater.

Billund kommune inddeltes i prognoseområderne:

1. Billund

2. Vorbasse

Inddelingen fremgår af tegn. nr. 2.1.

Prognoser for enhedsforbrug

For hver forbrugergruppe udarbejdes en prognose for "enhedsforbruget", d.v.s. en prognose for vandforbruget pr. enhed inden for hver forbrugergruppe.

Prognoserne for enhedsforbrug angives i enhederne:

1. Husholdningsforbrug (m³/år pr. husstand)
2. Erhverv og institutioner (m³/år pr. ha)
3. Landbrugsbesætninger (m³/år pr. besætning)
4. Sommerhuse, campingpladser og hoteller (m³/år pr. hus, campingpladsenhed eller værelse).

Prognose for almen forsyningsgrad

Ved den almene forsyningsgrad forestås forholdet mellem antal enheder, der forsynes fra et alment vandværk og det totale antal enheder i prognoseområdet.

Et alment vandværk er et anlæg, hvortil der er tilsluttet mindst 10 ejendomme. De to kommunale værker og Vorbasse samt Skjoldbjerg er altså de eneste almene anlæg.

Prognosen angives som procent af forbrugergruppen:

1. Husstande (%)
2. Erhverv og institutioner (%)
3. Landbrugsbesætninger (%)
4. Sommerhuse og campingpladser (%)

Prognoser for totale årsforbrug

Ved at gange antallet af forbrugere i hver forbrugergruppe med det tilsvarende enhedsforbrug, fås det samlede årsforbrug for den pågældende forbrugertype inden for prognoseområdet.

Ved yderligere at gange med den almene forsyningsgrad, fremkommer den andel af det samlede årsforbrug, der forsynes fra almene vandværker.

Den resterende andel af årsforbruget dækkes af andre anlæg, f. eks. fra fælles anlæg med mindre end ti forbrugere eller fra en brønd eller lindvindingsboring ved den enkelte husholdning.

Sammenlægges de beregnede årsforbrug inden for de fire forbrugergrupper, fås det samlede årsforbrug i prognoseområdet. Kommunens samlede forbrug kan herefter findes.

3.3 Husholdningsforbrug

Indledning

Befolkingstallet i Billund kommune har været stærkt stigende i 1970'erne og første halvdel af 1980'erne. I 1970 var der 4.700 indbyggere i Billund kommune, mens der i 1985 var 7.125. I 1989 var tallet steget til 7845.

I 1989 var der ca. 3.027 helårsboliger i Billund kommune.

Prognosen benytter antallet af husstande som enhed.

Prognose for antal helårsboliger

I kommunens befolkningsprognose /2/ er angivet, hvordan de eksisterende boliger fordeler sig på de tre prognoseområder.

Desuden angives udviklingen i antallet af boliger frem til 2005.

Den kraftige udbygning, som er sket i Billund kommune, antages at fortsætte i perioden 1996-2005, idet den dog koncentreres i Billund prognoseområde.

Boligprognosene for Billund kommune fremgår af tabel 3.1.

Tabel 3.1 - Prognose for total antal husstande i Billund kommune.

	1990	1998	2005
Billund	2292	2939	3104
Skjoldbjerg by	35	33	31
Vorbasse	700	929	960
Billund kommune	3027	3901	4095

Prognose for enhedsforbruget

Enhedsforbrugene i 1989 i de tre prognoseområder beregnes udfra de almene vandværkersoplysninger om antal forbrugere og udpumped vandmængder.

Herved fås:

Tabel 3.2 Enhedsforbrug tor husstande inkl. tab i ledninger og installationer.

	m ³ /helårs bolig/år	husstands- størrelse	m ³ /pers/år
Billund	213	2,6	82
Skjoldbjerg	308	2,4	129
Vorbasse	274	2,0	137

Måling af vandforbruget

For at vurdere om de høje enhedsforbrug skyldes tab i ledningsnettet, blev vandforbrugets variation i løbet af en nat aflæst. Et stort ledningstab vil afsløre sig ved sådanne målinger, da det "virkelige" forbrug er lavt om natten.

Vandforbruget på vandværkerne i Billund by bliver løbende registreret ved hjælp af automatisk skriver. I perioden fra kl. 0,00 til kl. 5,00 var der i 1989 et forbrug på 15 m³/t

Dette svarer til knap 1% af det gennemsnitlige døgnforbrug og er normalt for en by som Billund.

På vandværket i Skjoldbjerg blev vandmåleren 1991-03-08 aflæst kl. 0.00 og kl. 6.00. forbruget i perioden var på 0,5m³ /t, hvilket svarer til ca. 1,5% af det gennemsnitlige døgnforbrug. Dette er overkanten af det forventelige.

På Vorbasse blev vandmåleren 1991-03-18 i perioden fra kl. 23.45 til kl. 6.30. Forbruget var på ca. 2 m³/t svarende til 0,5 % af det gennemsnitlige døgnforbrug. Dette er et normalt natforbrug.

Det konkluderes, at der ikke er tegn på væsentlige ledningstab eller vandspild i installationer på de tre vandværker. På Skjoldbjerg vandværk lå natforbruget i overkanten af, hvad der kan forventes, men forbruget tyder dog ikke entydigt på væsentligt ledningstab.

Erfaringsmæssigt falder enhedsforbrugerne med 20-30%, hvis der installeres vandmåler overalt.

Hvis det besluttes ikke at installere vandmålere forventes enhedsforbruget at være konstant i den betragtede periode, idet det antages, at forbruget i Billund har nået "mætningsværdien", d.v.s. alle boliger er udbygget med vandforbrugene installationer f.eks. badeværelse, vaskemaskine og opvaskemaskine.

I denne prognose antages det, at der ikke installeres vandmålere hos forbrugerne, og at enhedsforbruget er konstant i det betragtede tidspunkt.

Prognose for forsyningsgrad

Forsyningssgraden for helårsboligerne beregnes som forholdet mellem det antal boliger, som forsynes fra almene vandværker og det totale antal boliger for hver af de tre prognoseområder.

Prognosen ses i tabel 3.3.

Tabel 3.3 Prognose for forsyningsgrad for husstande (procent).

	1990	1998	2005
Billund	87	99	99
Skjoldbjerg	100	100	100
Vorbasse	71	99	99

Den nuværende forsyningssgrad er her beregnet ud fra kommunens oplysninger om antal boliger og vandværkernes indberetninger om forbrugere, mens det for den fremtidige antages:

- Alle nybygninger tilsluttes almene forsyningsanlæg
- Det forventes, at alle i landområdet tilsluttes almene anlæg.

Vandbehovsprognose

Prognosen for husholdningsforbruget kan nu udarbejdes ved at gange boligen med enhedsforbrugene. Herefter kan andelen af vandbehovet fra almene forsyningsanlæg findes ved at gange med forsyningsgraden.

Tabel 3.4 Prognose for total husholdningsforbrug, m³/år

	1990	1998	2005
Billund	488.000	626.000	661.000
Skjoldbjerg	11.000	10.000	9.500
Vorbasse	192.000	255.000	263.000
Billund kommune	691.000	891.000	933.500

Tabel 3.5 Prognose for husholdningsforbruget fra almene vandværker, m³/år

	1990	1998	2005
Billund	427.000	620.000	654.000
Skjoldbjerg	11.000	10.000	9.500
Vorbasse	136.000	252.000	260.000
Billund kommune	574.000	882.000	923.500

3.4 Erhverv og institutioner

Indledning

Denne prognose dækker vandbehovet til erhvervsvirksomheder og institutioner bortset fra Billund lufthavn, som behandles særskilt.

Forbruget var i 1989 på 188.000 m³ (heraf et forbrug i landzonen på 22.000 m³) i Billund prognose område og på 22.000 m³ i Vorbasse forsyningsområde. I Skjoldbjerg er erhvervs- og institutionsforbruget i 1989 skønnet til ca. 1000 m³.

Af forbruget i Billund forsyningsområde skyldes ca. 10.000 m³ en enkeltforbruger ved Krog. Denne forbruger vil her blive behandlet særskilt.

Prognose for arealer udlagt til erhverv og institutionsformål

Ifølge kommunens oplysninger om udviklingen af erhverv og institutioner vil mindst 10 ha årligt blive udlagt til disse formål i perioden 1990-1998.

Det antages her, at denne udvikling fortsætter frem til 2005, og at størstedelen af udbygningen finder sted i Billund prognose område.

I tabel 3.6 ses prognosen for arealer udlagt til erhverv- og institutionsformål

Tabel 3.6 Arealer udlagt til erhverv og institutioner (ha). (Areal i landzone er ikke medtaget).

	1990	1998	2005
Billund	140	220	290
Skjoldbjerg	1	1	1
Vorbasse	22	23	24
Billund kommune	163	244	315

Prognose for enhedsforbrug

Ud fra vandforsyningssanlæggernes indberetninger om vandforbrug fra erhvervsvirksomheder og institutioner samt de benyttede arealer beregnes enhedsforbrugt i m³/ha pr. år (Legolands forbrug er inkluderet her).

Dette enhedsforbrug antages at være konstant i prognosetidsrummet, da det ikke forventes, at arten af nyetablerede erhverv og institutioner vil være væsentlig forskellig fra tidligere.

Tabel 3.7 Enhedsvandforbrug for erhverv og institutioner. (eksklusiv storforbrugere).

	Vandforbrug	Arealer	Enhedsforbrug
	1990	1990	m ³ /ha 1985-2006
Billund	166.900	140	1.180
Skjoldbjerg	1.000	1	1.000
Vorbasse	22.000	22	1.000

Prognose for forsyningsgrad

Hertil kommer et forbrug på ca. 22.000 m³ i landzonen i Billund forsyningsområde. Dette leveres af Billund vandværk.

Det forventes, at nyanlæg vil forsynes fra almene anlæg samt at erhvervsvirksomheder, der i dag forsynes fra andre anlæg, vil blive tilsluttet almene anlæg. Dette gælder bl.a. for virksomhederne i Nebel og Fitting.

Tabel 3.8 Forsyningsgrad (exklusiv storforbrugere)

	1990	1998	2005
Billund	99	100	100
Skjoldbjerg	100	100	100
Vorbasse	60	100	100

Vandbehovsprognose

Prognosen for vandbehovet til industrier og institutioner frem til år 2005 kan nu beregnes. Først beregnes vandbehovet ved at gange antal arealenheder med enhedsforbrugene.

Tabel 3.9 Vandforbrug til erhvervs- og institutionsformål i Billund kommune (m³/år) (exklusiv storforbrugere).

	1990	1998	2005
Billund	187.600	260.000	342.000
Skjoldbjcrg	1.000	260.000	1.000
Vorbasse	22.000	23.000	24.000
Billund komrnune	210.600	284.000	367.000

Ved at gange det totale vandbehov med forsyningsgraden beregnes den del af vandforbruget, som leveres af almene forsyningsanlæg.

Tabel 3.10 Prognose for vand leveret af almene forsyningsanlæg til erhvervs og institutionsformål (m³/år) (exklusiv storforbrugere).

	1990	1998	2005
Billund	185.700	260.000	342.000
Skjoldbjcrg	500	1000	1.000
Vorbasse	13.200	23.000	24.000
Billund komrnune	199.400	284.000	367.000

Desuden findes en virksomhed i Krog, som kan forsynes fra Billund vandværk med 30.000 m³/år.

Tabel 3.11. Prognose for storforbruger i Krog (beregnes efter forbrug på 1.180 m³ /ha)

	1990	1998	2005
Billund	10.600	20.000	30.000

Endelig findes det totale forbrug til erhverv og institutioner inkl. storforbrugere:

Tabel 3.12 Prognose for det totale forbrug af vand til erhvervs- og institutionsformål (inkl. storforbrugere).

	1990	1998	2005
Billund	198.200	280.000	372.000
Skjoldbjcrg	1000	1000	1.000
Vorbasse	22.000	23.000	24.000
Billund komrnune	221.200	304.000	397.000

3.5 Billund lufthavn

Billund lufthavn havde i 1989 et vandforbrug på ca. 21.700m³, hvoraf 3700m³ blev leveret af de almene anlæg i Billund og resten egne anlæg.

Ifølge "Billund Vandværker" /13/ og oplysninger fra kommunen forudsættes det, at vandforsyningen til lufthavnen overtages af Billund kommunale vandværker, efterhånden som lufthavnens egne anlæg nedslides. Der forventes ingen stigning i vandforbruget på selve Billund lufthavn.

I lufthavnsområdet findes et areal på 26 ha, som er udlagt til industrierhverv i forbindelse med lufthavnen. Dcr regnes her med et vandforbrug pr. ha, som for øvrige industriområder, d.v.s. 1180 m³/ha pr. år.

Tabel 3.13 Vandforsyningsprognose for området ved Billund lufthavn, m³/år (incl. lufthavnen)

	1990	1998	2005
	21.700	47.000	47.000

Tabel 3.14 Andel af vandforsyningen til området ved Billund lufthavn fra almene anlæg (m³/år).

	1990	1998	2005
	3.700	47.000	47.000

3.6 Landbrug

Prognose for landbrugsbedrifter

Alle landbrug forventes tilsluttet almene anlæg senest 1997. I dette med besætning afsnit beregnes en prognose for den del af vandforbruget fra landbrugsbedrifter, som hidrører fra esætningen, d.v.s. vanding af husdvr, rengøring af nkalkeudstyr, div. rengøring etc. Husholdningsforbruget er inkluderet i prognosen for "husholdninger".

Prognosens bygger primært på skøn fra Billund kommune.

I 1989 var der i Billund kornmunc 283 landbrugsbedrifter, hvilket er et fald på 20% over 10 år. Af det totale antal bedrifter var 101) malkekøgsbedrifter med ca. 2600 malkekøg. Fordelingen på de tre prognoseområder skønnes at være som i tabel 3.15. Der findes ca. 96 svinebesætninger med ca. 7400 svin, som antages at fordele sig som køægbesætningerne.

Der forventes en tendens til, at antallet af besætningen falder, men at disse bliver større.

I denne prognose er der antaget et fald i antal besætninger på 15 % jævnt fordelt fra 1990 til 2005. Det antages, at antallet af husdyr er uforandret.

Herved fås udviklingen i antal besætninger:

Tabel 3.15 Prognose for antallet af landbrug med besætning.

	1990	1998	2005
Billund	58	54	50
Skjoldbjerg	0	0	0
Vorbasse	51	47	43
Billund komrnune	109	101	93

Landbrugenenes fordeling på prognoseområder er skønnet ud fra tegn.nr. 2.1.

Ud fra oplysningerne, om antal og karakter af bedrifterne samt
ehedsforbrug for vanding etc. i "Norm for ikke-almene
vandforsyningsanlæg" /S/ kan enhedsforbrug for bedrifterne
beregnes for 1989, idet der regnes med en gennemsnitsbesætning,
med gennemsnitligt antal kvæg og svin.

Ved brug af antagelserne om udvilingen i landbruget kan
enhedsforbrug for 1998 og 2005 skønnes.

Tabel 3.16 Prognose for enhedsforbrug (m³/år) for landbrugsejendomme med besætning.

	1990	1998	2005
Billund komrnune	800	910	1020

Prognose for forsyningsgrad

I 1989 er forsyningsgraden tæt på nul, det forventes imidlertid, at alle landbrugsejendomme i fremtiden bliver tilkoblet de almene forsyningsanlæg.

Tabel 3.17 Forsylningsgrad for landbrugsejendomme med besætning

	1990	1998	2005
Billund	0	99	100
Skjoldbjcrg	0	0	0
Vorbasse	8	90	100

Vandbehovsprognose

Ved at gange antallet af bedrifter med enhedsforbrugenc, fås de samlede fremtidige vandbehov (tabel 3.18). Ganges yderligere med forsyningsgraden fås den del af vandforbruget, som leveres af almene anlæg (tabel 3.18).

Tabel 3.18 Totale vandforbrug til landbrugsbesætnlngcr (m³/år)

	1990	1998	2005
Billund	46.400	49.140	51.000
Skjoldbjcrg	0	0	0
Vorbasse	40.800	42.770	43.860
Billund kommune	87.200	91.910	94.860

Tabel 3.19 Vandforbrug (m³/år) til landbrugsbesætninger fra almene vandforsyningsanlæg.

	1990	1998	2005
Billund	0	49.000	51.000
Skjoldbjerg	0	0	0
Vorbasse	3.200	38.000	43.800
Billund kommune	3.200	87.000	94.860

3.7 Fritidshuse og campingpladser

Vandbehovsprognose for fritidshuse i 1984 var der kun ganske få fritidshuse i Billund kommune. Kommuneplanen /I/ udlægger imidlertid arealer ved Vorbasse med plads til 150 fritidshuse. Mulighederne for udlæg af arealer til fritidshuse er begrænset i Billund kommune, og der regnes derfor ikke med bygning af flere end disse.

Prognosen for antal enheder er da:

Tabel 3.20 Prognose for antal fritidshuse.

	1990	1998	2005
Vorbasse	5	155	155

Ifølge "Norm for almene vandforsyningsanlæg" /9/ kan man regne med op til 150 l/pers.'døgn. Desuden regnes her med en husstand på 4 personer i 135 dage. Dette svarer til et årsforbrug på ca. 80 m³. Det antages desuden at forsyningsgraden er 100, hvorved vandbehovsprognosken kan beregnes:

Tabel 3.21 Vandbehovsprognose for fritidshuse

	1990	1998	2005
Vorbasse	400	12.400	12.400

Billund Kommunale Vandværker**VANDFORSYNINGSPLAN**

Vandbehovsprognose for campingpladser

I 1989 fandtes to campingpladser i Billund kommune. Den ene beliggende i Billundby med 246 enheder og et forbrug på 4.100 m³ (1989). Den anden ligger ved Vorbasse med 150 enheder (helårs camping) og havde i 1989 et forbrug på 6900 m³.

Ifølge Billund kommune forventes campingpladsen ved Billund i år 2005 at være på 500 enheder.

Campingpladsen ved Vorbasse vil iflg. kommuneplanen vokse med 70 enheder frem til år 1996.

Det nuværende enhedsforbrug på campingpladsen er målt til 17 m³/år pr. enhed i Billund og 46 m³/år pr. enhed i Vorbasse. Den store forskel i enhedsforbrug kan skyldes, at pladsen i Vorbasse har åbent året rundt, d.v.s. længere forbrugsperiode.

Hele det nuværende forbrug leveres fra almene anlæg, og det antages, at også de fremtidige forbrug helt bg holdent skal komme fra almene anlæg. Forsyningsgraden er altså 100 %.

Herefter kan vandbehovsprognosens sættes op:

Tabel 3.22 Vandbehovsprognose (m³/år) for campingpladser.

	1990	1998	2005
Billund	4.100	6.000	8.500
Skjoldbjerg	0	0	0
Vorbasse	6.900	10.000	10.000
Billund kommune	11.000	16.000	18.500

Der var i 1989 240 hotelværelser i Billund by. Det samlede forbrug på hotellerne blev målt til 22.000 m³/år, svarende til 92 m³/værelse.

Der regnes med, at værelsесkapaciteten udbygges til 380 værdier i 1998 og 520 værelser i år 2005.

Hotellerne forsynes fra almene anlæg.

Herved findes prognoseren for hoteller:

Tabel 3.23 Vandbehovsprognose ($m^3/år$) for hoteller

	1990	1998	2005
Billund	22.000	35.000	48.000

Det samlede vandbehov til fritidshuse campingpladser og hoteller kan nu angives:

Tabel 3.24 Samlet vandbehovsprognose for fritidshuse, hoteller og campingpladser, $m^3/år$. Hele behovet antages at blive dækket fra almene anlæg.

	1990	1998	2005
Billund	26.100	44.000	56.500
Skjoldbjerg	0	0	0
Vorbasse	7.300	22.400	22.400
Billund kommune	33.400	63.400	78.900

3.8 Øvrige forbrug

Øvrige forbrug er vandværkernes eget forbrug (hovedsagelig filterskylling). Vandspillet er indeholdt i husholdningsforbruget.

Vandværkernes eget forbrug er dels **målt** på vandværkernes dels skønnet. Herved fås det totale eget forbrug for vandværker i Billund kommtine til ca. $14.000 m^3$.

Selvom det totale vandforbrug i kommunen stiger bliver forbruget til filterskylling i denne prognose regnet konstant. Dette begrundes i generelle rationaliseringer på vandværkerne f.eks. forventes det nye vandværk i Billund by at levere en stadig større del af kommunens vandforbrug.

Egetforbruget var i 1989:

Billund	$12.000 m^3$
Skjoldbjerg	$50 m^3$
Vorbasse	$1.800 m^3$
Billund	$14.050 m^3$

3.9 Samlet vandbehovsprognose

Ved at opsummere vandbehovsprognoserne for de enkelte forbrugergrupper fås den samlede vandbehovsprognose for Billund kommune (bortset fra behovet til markvanding).

Tabel 3.25 viser det samlede vandbehov fordelt på prognoseområder, Tabel 3.26 viser vandbehovet fra almene anlæg, mens tabel 3.27 viser behovet fra ikke almene anlæg.

Tabel 3.25 Samlet vandbehovsprognose ($m^3/år$) for Billund kommune, inkl. landområdet.

	1990	1998	2005
Billund	787.040	1.059.620	1.203.820
Skjoldbjerg	11.500	11.250	10.750
Vorbasse	266.220	347.210	357.220
Billund kommune	1.064.760	1.418.080	1.571.790

Tabel 3.26 Samlet prognose for vand ($m^3/år$) leveret af almene forsyningsanlæg, inkl. landområdet.

	1990	1998	2005
Billund	654.800	1.053.480	1.196.820
Skjoldbjerg	11.500	11.250	10.750
Vorbasse	161.500	339.440	354.220
Billund kommune	827.800	1.394.170	1.551.790

Resten af vandbehovet leveres af mindre anlæg:

Tabel 3.27 Prognose for vand ($m^3/år$) leveret af ikke almene anlæg.

	1990	1998	2005
Billund	132.240	6.140	7.000
Skjoldbjerg	0	0	0
Vorbasse	104.720	7.770	3.000
Billund kommune	236.960	13.910	10.000

Tabel 3.28 Vandbehovsprognose for Billund kommune fordelt på forbrugergrupper.

Forbrugergruppe	1990	1998	2005
Husstande	690.890	890.280	933.300
Erhverv og institutioner	221.200	304.000	397.000
Landbrug	94.160	98.630	101.340
Fritidshuse, campingpladser og hoteller	33.400	63.400	78.900
Billund Lufthavn	21.700	47.000	47.000
Eget forbrug	14.050	14.050	14.050
Billund kommune	1.075.400	1.417.360	1.571.590

Konklusion

Af tabellen fremgår, at det samlede vandbehov vil stige fra ca. 1,1 mill m³ i 1990 til ca. 1,4 mill. m³ i 1998 og ca. 1,6 mill m³ i 2005.

De almene værkers del vil stige fra ca. 0,8 mlill. m³ i 1990 til 1,6 mlill. m³ i 2005, altså en fordobling.

3.10 Forbrugsvariation

Døgn- og timefaktorer

For at kunne bestemme de rette dimensioner på forsyningsanlæg og ledningsnet er det nødvendigt at kende de største døgnforbrug og de største forbrug i løbet af 1 time, d.v.s. forbrugsvariationen.

Døgnforbruget Q kan angives ved middeldøgnforbruget Q_{mid}, som er årsforbruget divideret med forbrugsperioden.

Det maksimale døgnforbrug Q_{max} er så:

$$Q_{max} = Q_{mid} \times f_d$$

I døgnet med det maksimale forbrug til timeforbrugene Q varierer og der defineres derfor tilsvarende størrelser som for døgnforbruget:

$$Q_{mid\ max.\ døgn} = \frac{Q_{max}}{24}$$

$$Q_{max} = Q_{mid\ max\ døgn} \cdot f_t$$

f_d, f_t samt forbrugsperioden har stor betydning for kapaciteterne af alle vandforsyningens tekniske anlæg.

Dansk "Ingenørforenings norm for almene Vandforsyningsanlæg, DS 442" 1988. /9/ angiver følgende retningslinier for valg af faktorer.

Tabel 3.29 Vejledende døgn- og timefaktorer

	Døgnfaktor f_d	Timefaktor f_t
Fritidsområder (campingpladser, sommerhuse o.l.)	2,0-4,0	2,0-4,0 (8-12,5 %)
Spredte eller samlede bebyggelser med overvejende landbrugserhverv	2,0-3,0	2,0-3,0 (8-10 %)
Mindre samlede bebyggelser med overvejende byerhverv	1,5-2,0	1,5-2,5 (7-8 %)
Større samlede bebyggelse med differentieret byerhverv	1,3-1,5	1,5-1,7 (6-7 %)

Som forbrugsperioder er der regnet med:

Husholdninger,	365 dage
Erhverv og Institutioner	225 dage
Legoland, camping og fritidshuse	135 dage

Billund prognoseområde

Billund prognose område hører under kategori 3. I vandværkernes driftsrapport 1989-06-23 anføres et maksimalt døgnbehov på $4440 \text{ m}^3/\text{d}$ og maksimalt timebehov på $430 \text{ m}^3/\text{t}$. Disse vandbehov giver døgn- og timefaktorer på 2,5 henholdsvis 2,3.

Den store døgnfaktor skyldes store sæsonprægede variationer i forbruget (Legoland og havevanding).

Skjoldbjerg

Skjoldbjerg skønnes at høre under kategori 2. Døgn og timefaktorer vurderes til $f_d = 3,0$ og $f_t = 3,0$. Den store d og t faktor skyldes fri havevanding.

Vorbasse

Størstedelen af forbrugerne i Vorbasse prognoseområde vurdes til at falde ind under kategori 2 og 3.

Her vurderes $f_d = 2,5$ og $f_t = 2,0$.

Tabel 3.30 Oversigt over døgn- og timefaktorer samt maksimale døgn- og timeforbrug 1989.

	Q $m^3/år$	f_d	f_t	Q_{max} (døgn)	q_{max} (time)
Billund	655.000	2,5	2,3	4.440	430
Skjoldbjerg	11.500	3,0	3,0	100	13
Vorbasse	161.500	2,5	2,0	1.100	90

Værdierne for Q_{max} og q_{max} i Billund kommune er målte.

For Skjoldbjerg og Vorbasse er f_d og f_t skønnede. (Oplysninger fra vandværkerne).

3.11 Forventede forsyningsskrav

De fremtidige forsyningsskrav kan nu beregnes ud fra de fremtidige vandbehov og udviklingen i døgn- og timefaktorerne. Den kraftige udvikling i vandforbruget vil medføre en udjævning af forbrugsvariationer og dermed en formindskelse af døgn- og timefaktorer. Der er her vurderet følgende udvikling:

Tabel 3.31 Udvikling af døgn- og tilmefaktorer.

	1990		1998		2005	
	f_d	f_t	f_d	f_t	f_d	f_t
Billund	2,5	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2
Skjoldbjerg	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Vorbasse	2,5	2,0	2,1	2,0	2,1	2,0

Med disse faktorer og en forbrugsudvikling som beskrevet i prognosedelen fås forsyningsskravene:

Tabel 3.32 Fremtidige forsyningsskrav $Q_d m^3/t$

	1990	1998	2005	Forsyning skapacitet 1990
Billund	4.440	6.390	7.260	7.150
Skjoldbjerg	100	100	100	275
Vorbasse	1.100	1.960	2.040	1.280

Tabel 3.33 Fremtidige forsyningskrav qt m³/t

	1990	1998	2005	Forsyning skapacitet 1990
Billund	430	590	670	400
Skjoldbjerg	12	12	12	12
Vorbasse	90	163	170	70

Det bemærkes, at døgnforsyningsskapaciteten er tilstrækkelig fra 1990 til år 2000, hvorefter en gradvis udvidelse af indvindings- og behandlingskapaciteten på vandværkerne i Billund by vil være nødvendig.

I Skjoldbjerg er døgnkapaciteten tilstrækkelig. I Vorbasse er kapaciteten allerede nu (1990) for lille.

Tideforsyningsskapaciteten skal i Billund by og Vorbasse udvides allerede nu.

3.12 Markvanding og dambrug

Markvanding

Der findes ca. 160 markvandingsanlæg i Billund kommune. Anlæggene kan vande 52% af det aktuelt udnyttede landbrugsareal, d.v.s. ca. 4300 ha.

Ribe amt vurderer behovet til markvanding i 1990 til 5,0 mill. m³/år /16/ mod 4,5 mill. m³/år idag. Der bliver her regnet niced en tilsværende stigning frem til 2006.

Vandforbruget antages at fordele sig på de tre prognosområder som fordelingen af landbrugsjorden (angivet på kort i kommuneplanen /1/) d.v.s.:

Billund: 65 %
Skjoldbjerg: 8 %
Vorbasse: 27 %

Vandforbruget forventes udelukkende at komme fra enkeltindvindinger og forsyningsgraden er altså nul,

Prognosen fremgår af tabel 3.34

Tabel 3.34 Prognose for vandforbrug til markvanding,
mill. m³/år.

	1990	1998	2005
Billund	2,9	3,3	3,6
Skjoldbjerg	0,4	0,4	0,4
Vorbasse	1,2	1,3	1,4
Billund kommune	4,5	5,0	5,5

Dambrug

Der findes seks dambrug i Billund kommune, fire i Billund prognoseområde og to i Vorbasse prognoseområdc.

Ifølge kommunalplan // er det nuværende grundvandsbehov 5,3 mill. m³ pr. år. Det antages ikke her at stige.

Fordelingen på prognoseområder fremgår af tabel 3.35

Tabel 3.35 Vandbehov til dambrug, m³/år.

	1985-2006
Billund	3.300.000
Skjoldbjerg	0
Vorbasse	2.000.000
	5.300.000
Billund kommune	

4. Vandforsyningsslægninger i relation til anden sektorplanlægning

I dette afsnit sammenholdes indvinding af vand med øvrige sektorinteresser for at afdække eventuelle Interessekonflikter.

Afsnittet er ikke revideret i forhold til første udgave af plangrundlaget dateret juni 1987.

De øvrige sektorer, der vurderes at have betydning i'or vandind vindingsforholdene er recipientkvalitet, landbrug, dambrug, affaldshåndtering og råstofindvinding. Som grundlag for gennemgangen er anvendt oplysninger fra Ribe Amt.

4.1 Recipientkvalitetsplanlægning

Ribe amt har i tillæg til regionsplanen 1.985-1996, De åbne vandes beskyttelse, /14/, givet retningslinier for anvendelse af vandløb m.m.

I forslaget bemærkes det angående, vandressourcer, at indvinding til fælles vandforsyning for drikkevand prioriteres højere end anden indvinding. Anden indvinding f.eks. markvanding kan normalt kun tillades under forudsætning af, at indvindingen ikke medfører uacceptabel redktion af vandføringen i vandløb.

I Ribe amts vandind vindingsplan 1984,/7/ er påvirkningen af en række vandløbs median-minimumsvandføring beregnet. Påvirkninger af Billund bæk er 17%, Grene å: 9%, Nebel Sønderbæk 6% samt Nebel Nørrebæk 14%.

Det anføres, at en reduktion af indvindingen til markvandingsformål kan blive aktuel for at opfylde recipientkvalitetsplanens målsætning, f.eks. er Billund bæk udlagt som gydeområde for laksefisk. En mulighed er, at boringerne placeres i større afstand fra vandløbene end i dag.

Det bemærkes i /14/, at nye undersøgelser må iværksættes, samt at hidtil anvendt beregningsmodeller nyvurderes for at kunne tage stilling til nødvendige foranstaltninger med henblik på opretholdelse af en tilfredsstillende vandføring i vandløbene. Der synes ikke at være konflikt mellem vandværkernes drikkevandsindvinding og recipientkvalitetsplanlægningcn.

4.2 Landbrug

Landbrugsarealerne i Billund kommune er opgjort til 11.700 ha. "Det normale potentielle vandingsbehov" (NPV), som er den vandingsmængde, som sikrer optimal vækst af afgrøde ved normal temperatur og nedsættes til 10,7 mio m³ pr. år.

Danmarks Statistik opgiver det aktuelle udnyttede areal (1984) til 8.200 ha., hvorved fås et NPV på 7,5 mio M3/år, for det udnyttede areal.

Der var pr. 1. januar 1982 givet tilladelse til indvinding af 4,5 mio. m³, (og Ribe amt /7/ anslår behovet i 1992 til 5,0 mio. m³.

Som beskrevet i afsnittet om recipientkvalitet vurderer Ribe amt, at disse mængder kan indvindes hvis der tages hensyn til særligt utsatte vandløb, f.eks. ved at flytte markvandingsboringer længere væk fra vandløb.

4.3 Dambrug

Ribe amt /7/ skønner det fremtidige vandbehov til dambrug til 5,3 mio m³/år.

Påvirkningen af vandløbenes vandføring vurderes at være lille, da det oppumped vand vender direkte tilbage til vandløbene (evt. forurening fra dambrugene er ikke taget i betragtning her).

4.4 Affaldsdeponering

Dagrenovation, erhvervs- og industriaffald fra Billund kommune deponeres i en kontrolleret losseplads i Grindsted kommune.

Der findes en modtageplads for olie- og kemikalieaffald.

Det andet affald, f.eks. storskrald og haveaffald, henlægges på kommunernes egne lossepladser.

Ribe amt har registreret 4 lossepladser samt 3 områder, som benyttes til træimprægning og som må betragtes at udgøre en mulig forureningskilde. Ifølge "Norm for fælles vandforsyning" /9/ skal der være en afstand på mindst 300 m fra drikkevandsboringer til lossepladser. Denne afstand er overholdt for de 4 lossepladser, som desuden er af en type, der ikke vurderes at udgøre den store fare for grundvandet.

Derimod kan træimprægneringsfabrikkerne, hvoraf 2 er beliggende, Billund by's industriområde og én i Nebel, udgøre en fare for nærliggende indvindinger fra det øvre reservoir, hvis der sker nedsvivning af forurenende stoffer.

4.5 Råstofindvinding

I Ribe amts regionplan 1985-1995 defineres "arealer af interesse for råstofindvindingen", d.v.s. at der normalt ikke kan vedtages lokalplaner, som forhindrer udnyttelsen af råstoffer. Det påpeges dog, at der også inden for interesseområder kan være arealer, hvor råstof indvinding ikke bør finde sted.

Der findes idag 4 områder i Billund kommune, hvor der sker udvinding af råstoffer. Det vurderes, at disse områder ikke udgør nogen fare for den almene vandforsyning.

Imidlertid kan det ikke afvises, at der kan ske forurening af enkeltboringer liggende i nærheden af grusgrave.

5. Vandressourcer

Afsnittet er ikke revideret i forhold til førsteudgave af plangrundlaget dateret juni 1987.

Der forventes i 1996 at være et totalt vandbehov på 12,2 millioner m³ heraf 5 millioner m³ til markvanding og 5,3 millioner m³ til dambrug.

For at vurdere mulighederne for en grundvandsindvinding, som kan tilfredsstille de forventede behov, bliver der i det følgende foretaget en gennemgang af de geologiske og hydrogeologiiske forhold i kommunen. Gennemgangen er baseret på Ribe Amtskommune: Hydrologisk kortlægning, juli 1984/15/.

5.1 Geologi

nordlig del af kommune

Billund kommune er beliggende lige vest for sidste istids hovedstillsandslinie. Nord for Skjoldbjerg-Almstok er området karakteriseret ved et ensartet dække af smeltevandssand. I sandet findes enkelte lommer af smeltevandsler (øst for Billund by) eller smeltevandsgrus.

Tykkelsen af smeltevandssandet varierer fra få meter i den nordligste del af området til ca. 50 m i den østligste del.

Under de kvartære aflejringer findes et udstrakt område med glimmersand og kvartssand (tertiær). Der findes meget få dybe borer i Området. To borer for Billund vandværk, som når ned til 100 m dybde, viser vekslende lag af glimmersand og silt.

Såvel kvartære som de øvre tertiære lag er for det meste ret grovkornede og har en glimrende vandføringsevne.

sydlige del af kommunen

I området syd for Skjoldbjerg-Almstok består de kvartære aflejringer af vekslende lag af smeltevandssand og moræneler. I de østligste områder er lagene i nogen grad forstyrret af et isfremstød ud over hovedopholdslinien..

Den registrerede tykkelse af disse lag er 10-40 m.

Herunder er der registreret prekvartærc lag af sand, grus og ler. Ligesom i den nordlige del af kommunen findes meget få dybe borer, idet de fleste kun når ned i de kvartære lag.

Både kvartære og tertiære lag er grovkornede og vandindvindingsmulighederne er gode.

5.2 Hydrogeologi

Grundvandsreservoirer

De Øvre kvartære og prekvarter sand og gruslag giver overalt i kommunen gode muligheder for vandindvinding, hvorfor der ikke har været grund til at undersøge de dybere lags vandføringsevne. som følge heraf er forholdene dybere end 30 m meget dårligt kendt. Billund vandværk har dog borer ned til ca. 100 m.

Såvel reservoirerne ved Skjordbjerg og Vorbasse som de øvre og nedre reservoirer ved Billund by er frie.

For at opfylde fremtidige vandbehov forventes det, at der i højere grad på indvinde fra det dybe reservoir. Billund kommune forbereder derfor en undersøgelse af ind vindingsmulighederne i det dybe reservoir. Er udført ved rapport af april 1988.

Potentialforhold

Grundvandspotentialet i det øvre reservoir har et meget regelmæssigt forløb. Potentialet når op på ca. 70 m i den nordøstlige del af kommunen. Herfra sker afstrømningen roligt mod syd og vest. Ved Nebel og Løvlund er grundvandspotentialet ca. 45 m.

Der foreligger ingen oplysninger om potentialforholdene i det dybe reservoir.

Transmissivitetsforhold

Et jordlags vandføringsevne angives ved transmissiviteten T, som angiver den vandmængde, er pr. tidsenhed passeret et 1 m bredt snit i laget ved et trykfald på 1 m pr. m.

Af Ribe amts transmissivitetskort fremgår det, at denne overalt i kommunen er større end $3 \times 10^{-3} \text{ m}^2/\text{sek}$. I lokale områder er transmissiviteten 10^{-2} over m^2/sek .

Disse værdier antyder, at tilstrømningsmulighederne til borerne generelt er gunstige.

5.3 Grundvandets kemi

Grundvand har altid et vist indhold af opløste stoffer, som påvirker vandets egenskaber på forskellig måde. disse stoffer kan være smagsforringende, fysiologisk virkende eller tekniske uønskede forbindelser.

Miljøministeriets Bekendtgørelse om vandkvalitet /10/ og /11/ angiver dels en vejledende maksimal værdi, dels en højst tilladelig værdi for indholdet af opløste stoffer i drikkevandet.

	I Billund kommune kan følgende stoffer kræve behandling: Jern- og manganindhold, og højt indhold af aggressiv kulsyre.
Jern og mangan	Jern og mangan giver vandet en dårlig smag og kan misfarve vasketøj. Jernindholdet er generelt under 3 mg/l og manganindholdet under 0,2 mg/l.
Nitrat	Et sådan indhold kan fjernes efter relativ simpel behandling.
	Nitrat kan være skadeligt for småbørn, idet det kan reduceres til nitrit, der ved at forbinde sig med blodets hæmoglobin nedsætter ilttilførslen til organismen. Desuden er nitrit under mistanke for at kunne volde mavekræft.
	Indholdet af nitrat i det øvre grundvand er moderat til højt og overskrides i flereboringer til enkelthusholdninger miljøstyrelsens maksimale værdier. Netop de grovsandede jorde øger nedvaskningen af nitrater fra overfladen til grundvandet.
Aggressiv kulsyre	Vandet er generelt surt med indhold af aggressiv kulsyre på op til 25 mg/l. Aggressivt kuldioxid kan virke tærende på ledningssystemet.
	Indholdet af andre stoffer i råvandet er lavt.
	Generelt kan acceptabel vandkvalitet opnås ved relativt simple vandværksprocesser.
	De høje indhold af nitrat vil kræve, at man i højere grad udnytter dybere boringer, som kan forventes at have lavere nitratindhold.
5.4 Vandind vindingsmuligheder	
	Ribe Amts vandind vindingsplan /7/ regner med et vandbehov på 11,5 mill. m ³ , heraf 5 mill. m ³ til markvanding og 5,3 mill. m ³ til dambrug. Vandforsyningplanen forventer et behov på 12,3 mill. m ³ i 1986 og 13,0 mill. m ³ i 2006.
	I vandind vindingsplanen anføres det, at en betingelse for opfyldelse af disse behov kan være, at markvandningsboringer flyttes væk fra vandløb, idet der ellers kan forventes en uacceptabel nedgang i disses medianminimumsvandføring.
	Desuden anføres, at fremtidige udvidelser af indvindinger ved Billund by bør ske fra det dybe reservoar.
	Det forventes, at de fremtidige vandbehov vil kunne dækkes, når der tages de hensyn, som amtet bemærker i vandind vindingsplanen /7/.

6 Vandforsyningssplan

På baggrund af plangrundlaget som er gennemgået i kap'tci 1-5 opstilles her en forsyningsstruktur for vandforsyningen i Billund kommune.

Målet for planen er bl.a., at alle enkeltindvindere i løbet af planlægningsperioden får mulighed for at blive tilsluttet de almene vandværker i Billund eller Vorbasse, idet Skjoldbjerg Vandværk fortsat kun forventes at forsyne selve Skjoldbjerg by.

De prognoseområder, som blev benyttet i kap. 3 er således de fremtidige forsyningsområder.

Der forventes en forsyningsgrad på 100 %, forsynet fra de tre, nævnte vandværker.

Der vil ikke være væsentlig import eller eksport af vand til eller fra kommunen.

I det følgende gives tidsfølgeplaner for udbygning af de almene vandværker, herunder også ledningsnettet.

6.1 Billund

Nuværende vandforsyning

I Billund by findes 2 almene fællesvandværker, som forsyner et fælles ledningsnet. Der er desuden otte mindre fællessanlæg og et antal enkeltindvindere. Billund lufthavn har to indvindingsanlæg, det ene beliggende i Give kommune.

De almene anlæg har en forsyningskapacitet på i alt $400 \text{ m}^3/\text{t}$, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at opfylde de nuværende behov. Da der forudsæs en kraftig stigning i behovet i planlægnings-perioden, er vandværket allerede nu igang med udvidelser.

Vandkvaliteten på de almene anlæg er god.

Billund kommune gennemførte i foråret 1988 og vinteren 1988/89 en undersøgelse af vandkvaliteten hos enkeltindvindere i landdistrikter.

Resultaterne viser, at mange enkeltindvindere har utilfredsstillende vandkvalitet, f.eks. på grund af højt nitratindhold eller bakterievækst. Indholdet af aggressivt kultsyre er højt overalt.

På grundlag af undersøgelserne planlægges det, at udbygge ledningsnettet så alle enkeltindvindere kan tilsluttes de almene anlæg.

I 1987 gennemførte kommunen en hydrogeologisk undersøgelse ved Billund by. Konklusion på undersøgelsen er, at reservoaret er i stand til at tilfredsstille behovet for vand /17/.

Indvindingstilladelse

Den samlede indvindingstilladelse på 800.000 m³/år skal udvides til mindst 1.000.000 m³/år i 1996 og mindst 1.200.000 m³/år i 2000.

Planforslag

Ledningsanlæg

Billund vandværk har udarbejdet en plan for ledningsanlæg til forsyning af enkeltindvindere i Billund forsyningsområde.

På oversigtskortet, tegning 2B og i tabel 2.1 ses forslaget til udbygning i landområderne i Billund. (Ledninger med diameter mindre end 50 mm er ikke vist).

De nye ledninger lægges i dim. 160 mm, 110 mm, 75 mm og 50 mm. Stikledninger er ikke vist.

Forslaget omfatter kun udbygning af ledningerne i landområderne () og omfatter ikke byområdet.

I perioden 1992 til 1997 får alle enkeltvandforsyninger mulighed for at tilslutte sig et alment anlæg.

Tabel 6.1 Udbygningsforslag for hovedledningsnet i Billund forsyningsområde, jfr. tegning 2B

Ledningsføring	Fase	Længde m	Dimension mm
Grene		500	160
Løvlund, Gråhede	1 (1992-1993)	17.000 1.000 4.000	110 75 50
Skjoldbjerg landområder	2 (1994-1995)	6.500 9.500 1.500 7.000	160 110 75 50
Landområder, nord og øst for Billund by	3 (1996-1997)	20.000 6.000 4.000	110 75 50

Vandværksanlæg

Kapaciteten på vandværkerne i Billund er allerede idag for lille. Da der desuden forventes en kraftig stigning i behovet udbygges andværket på Plougslundsvæj i 1991 som angivet i bilag I.

I tabel 6.1 og Fig 6.1 ses udviklingen i behovet sammen med vandværkernes kapacitet.

Den planlagte udbygning i 1991 vil give tilstrækkelig kapacitet indtil ca. 1996, hvorefter en yderligere udbygning er nødvendig.

Den endelige beslutning om yderligere udbygninger bør ses i sammenhæng med vandbehovets virkelige udvikling.

Tabel 6.2 Udbygningsforslag for Billund vandværker. Alle ændringer antages at ske på vandværket på Plougslundsvej. Tallene i skemaet er den samlede kapacitet for de to - vandværker

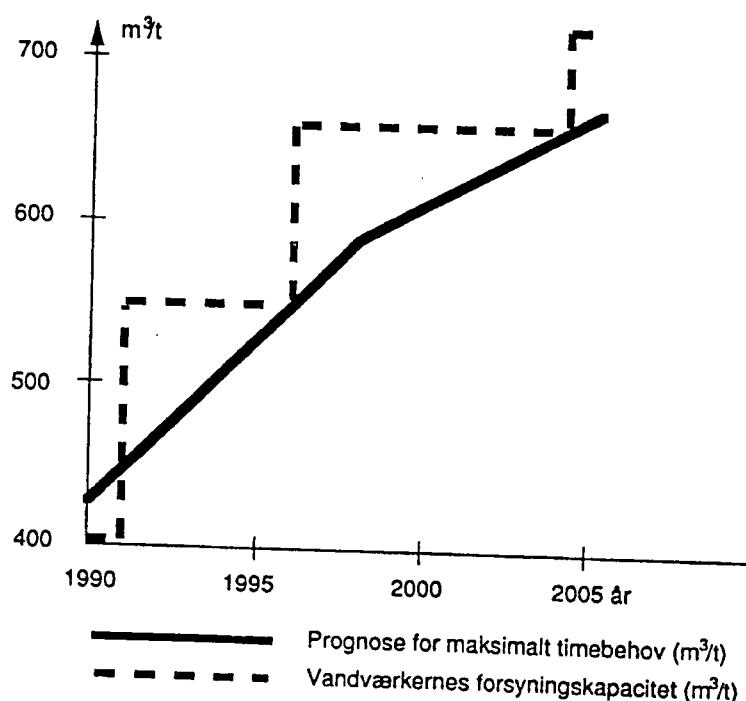
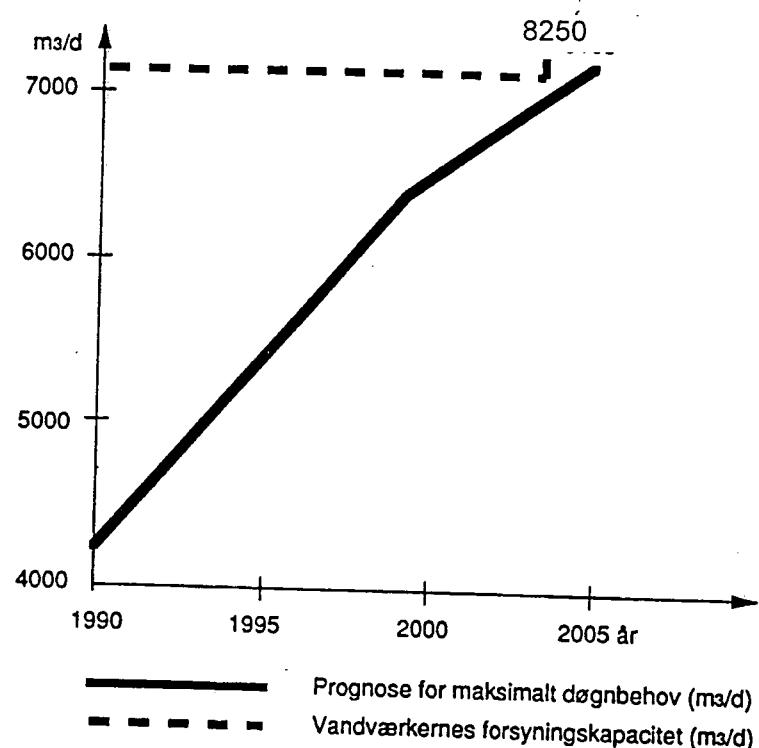
år	Aktivitet	Kapacitet m ³ /d	m ³ /t	Forsyningsskrav m ³ /d	m ³ /t
1990	Nuværende	7.150	400	4.400	430
1991	Efter udbygning	7.150	550	4.400	430
1996	Beholde udvides med 900 m ³ Udpumpning øges med 100 m ³ /t Slambassin 125 m ³				
2004	Indvinding øges med 50 m ³ /t. Behandlingskapacitet øges med 100 m ³ /t	8.250	710		
2005	Tidshorisont			7300	670

Tabel 6.3 Prisoverslag over udbygning af vandværksanlæg i Billund forsyningsområde pr. 1991 og excl. moms.

Anlægsperiode	Ledningsnettet	Vandværksanlæg	Samlet overslag
1992-1993	3.000.000		3.000.000
1994-1995	3.500.000		3.500.000
1996-1997	3.000.000	700.000	3.700.000
2004		1.500.000	1.500.000
	9.500.000	2.200.000	11.700.000

Samlet overslag for ledningsanlæg vandværksanlæg

De samlede anlægsinvesteringer over de næste 15 år er af størrelsen 11,5 mill. kr. excl. drift, vedligeholdelse og udvidelse af det interne bynet, men inkl. stikledninger.

Figur 6.1 - Billund vandværker. Prognose for døgn- og timebehov samt forslag til udbygning af vandværkernes kapacitet. Figuren skal ses sammen med tabel 6.2

6.2 Skjoldbjerg

Nuværende vandforsyning

I Skjoldberg by findes ét alment vandværk, Skjoldbjerg vandværk.

Kapaciteten på Skjoldberg vandværk er på $12 \text{ m}^3/\text{t}$ og $260 \text{ m}^3/\text{d}$, hvilket kan dække det nuværende behov på $12 \text{ m}^3/\text{t}$ og $100 \text{ m}^3/\text{d}$.

Vandkvaliteten på Skjoldberg vandværk er god, bortset fra indhold af aggressiv kulsyre.

Vandindvindingstilladelse

Skjoldberg vandværks indvindingstilladelse er i dag på $15.000 \text{ m}^3/\text{år}$, hvilket er tilstrækkeligt til at dække behovet i planlægningsperioderne.

Planforslag

Der forventes ingen ændring på vandværket som fortsat vil forsyne Skjoldbjerg by.

Det anbefales, at vandværket forbedrer rensningsevnen m.h.t. aggressiv kuldioxid.

6.3 Vorbasse

Nuværende vandforsyning

I Vorbasse forsyningsområde findes et alment vandværk samt fem mindre fællesanlæg, bl.a. i Nebel og Fitting. Hertil kommer et antal enkeltindvindere i landområderne.

Vorbasse vandværk har en timekapacitet på ca. $70 \text{ m}^3/\text{t}$, mens behovet idag er på ca. $90 \text{ m}^3/\text{t}$.

Vandkvaliteten på Vorbasse vandværk er tilfredsstillende.

Vandet i Nebel har et moderat til højt indhold af nitrat. Desuden ligger boringerne i umiddelbar nærhed af nedsivningsanlæg.

De foreliggende analyser fra Fitting viser en acceptabel vandkvalitet, men også her er der en uheldig sammenblanding af vandindvindingsanlæg og nedsivningsanlæg.

Hos størstedelen af enkeltindvinderne overskrides vandets maksimalt tilladelige indhold af enten nitrat eller aggressivt kulsyre (eller begge).

Vandindvindingstilladelse

Den nuværende indvindingstilladelse på $400.000 \text{ m}^3/\text{år}$ kan dække behovet i perioden til år 2006.

**Planforslag
Ledningsnet**

Vorbasse ledningsnet udvides til at kunne forsyne alle forbrugere i forsyningsområdet.

Udbygningsplanen fremgår af tegning 2B og tabel 6.4.

Udbygningsplanen fremgår af tegning 2B og tabel 6.4.
 Tabel 6.4 Udbygningsplan for landområder i Vorbasse
 forsyningsområde, jf. tegning 2B.

Ledningsføring	Fase	Længde m	Dimension mm
Nebel samt landområder mellem Vorbasse og Nebel	1 (1992-1993)	1.700 8.000 4.000 15.000	160 110 75 50
Fitting, landområder mellem Vorbasse og	2 (1994-1996)	6.000 6.500 17.000	110 75 50
Fitting samt områder nord for Vorbasse			

Vandværksanlæg

Kapaciteten på Vorbasse vandværk er allerede idag for lille. Der forventes desuden en kraftig stigning i behovet og en udbygning af Vorbasse vandværk er derfor nødvendig.

I tabel 6.5 og Fig. 6.2 ses et udbygningsforslag for Vorbasse vandværk.

Såvel indvindings-, behandlings- og beholderkapacitet har behov for snarlig udbygning.

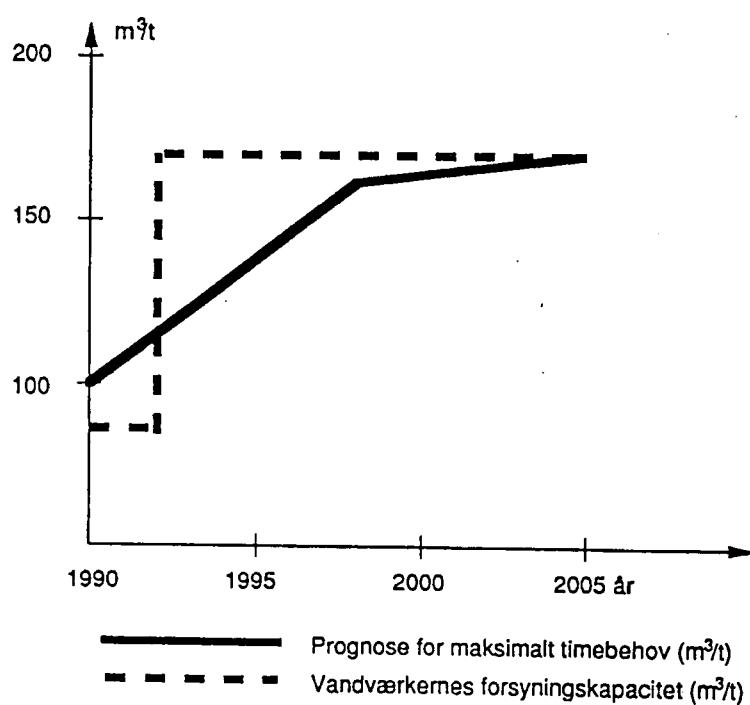
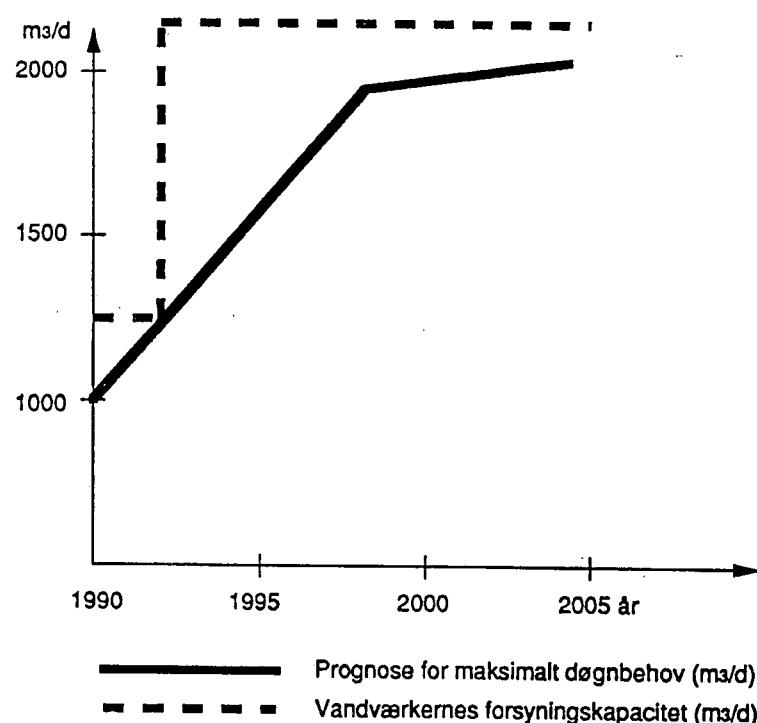
Tabel 6.5 Udbygningsforslag for Vorbasse Vandværk

år	Aktivitet	Kapacitet m ³ /d	Forsyningsskrav m ³ /t	Forsyningsskrav m ³ /d	Forsyningsskrav m ³ /t
1991	Nuværende	1.280	70	1.100	90
1992	Indvinding forøges med ca. 40m ³ /t til ca. 100 m ³ /t				
	Behandling forøges med ca. 40m ³ /t til ca. 100 m ³ /t				
	Udpumpning øges med ca. 80 m ³ /t til ca. 170 m ³ /t	2.200	70	1.100	90
	Beholdervolumen øges med ca. 500 til ca. 650 m ³				
1998		2.200	170	1.900	160
2005	Tidshorisont	2.200	170	2.000	170

I Tabel 6.6 ses prisoverslag for udbygningerne i Vorbasse forsyningsområde.

Tabel 6.6 Prisoverslag for udbygning af hovedledningsnet og vandværksanlæg i Vorbasse forsyningsområde, pt. 1991 og excl. drift, vedligeholdelse og moms.

Anlægsperiode	Ledningsnet	Vandværksanlæg	Samlet overslag
1992-1993	2.500.000	1.000.000	3.500.000
1994-1996	2.500.000		2.500.000
Ialt	5.000.000	1.000.000	6.000.000

Figur 6.2 - Vorbasse vandværk. Prognose for døgn- og timebehov samt forslag til udbygning af vandværkets kapacitet. Figuren skal ses sammen med tabel 6.5

6.4 Forsyningssikkerhed og nødforbindeiser

Alle vandværker risikerer produktionstop på grund af f. eks. pumpesvigt, ledningsbrud, sammenbrud af borer, forureninger af indvindingsanlæg, strømsvigt etc.

Billund

Der er en rimelig forsyningssikkerhed i Billund by, da to vandværker her pumper ud i samme ledningsnet. Dog bør det overvejes at anskaffe et nødstrømsanlæg i tilfælde af strømsvigt.

Billund vandværks ledningsnet er tilkoblet til Grindsted vandværks ledningsnet, derved er der opnået en forøget forsyningssikkerhed af landområderne vest for Billund by.

Vorbasse

De vestlige dele af Vorbasse forsyningsområde kan eventuelt nødforsynes af en tilsvarende ledningsforbindelse mellem Hejnsvig vandværk og Nebel.

Forsyningen for området syd for Frederiksnådevej er tilkoblet Billund

6.5 Økonomiske overslag

I nedenstående tabel 6.7 gives en oversigt over de samlede udgiftsoverslag for de foreslæde nyanlæg i kommunen.

Prisoverslagene er baseret på oplysninger fra vandværkerne.

Udgifter til arealerhvervelse er inkluderet for Billund forsyningsområde, men ikke for Skjoldbjerg og Vorbasse forsyningsområder.

Tabel 6.7 Samlet overslag over priser på udbygning af hovedledninger og vandforsyningsanlæg i Billund kommune pr. 1989 og excl. moms.

Anlægsperiode	Ledningsnet	Vandværksanlæg	Samlet overslag
1992-1993	5.500.000	1.000.000	6.500.000
1994-1995	6.000.000		6.000.000
1996-1997	3.000.000	700.000	3.700.000
2004		1.500.000	1.500.000
Ialt	14.500.000	3.200.000	17.700.000

I planlægningsperioderne frem til år 2005 forventes der altså at ske investeringer på 18 mio kr, niveau 1991 til vandforsyningsanlæg. Heraf vil storstedelen, 15 mio kr, ske i perioden 1991-1998.

6.6 Finansiering

Ved tilslutning til et eksisterende anlæg skal brugerne i principippet selv afholde alle udgifter til ledningsanlæg og desuden betale tilslutningsafgift til vandværket.

Normalt vil vandværket beregne en samlet tilslutningsafglft, som inkluderer et gennemsnit af anlægsudglfter til lednlngsanlæg. Herved forhindres, at isoleret beliggende ejendomme kommer till at betale urimeligt høje tilslutningsafgifter. Forbrugerne kan eventuelt inddeltes i kategorier efter deres vandforbrug. Forbrugere med højt vandforbrug vil så betale højere tilslutningsbidrag end forbrugere med lille vandforbrug.

I vandforsyningensloven angives flere muligheder for at fordele lednlngsudgifterne.

Påbud

På baggrund af et projekt udarbejdet af kommunalbestyrelsen kan man, når projektet er godkendt af amtet, påbyde alle i området at tilslutte sig, hvorved udgifterne for den enkelte ejendom bliver mindst mulige (jf. § 9 i Vandforsyningensloven).

§ 30 i loven åbner dog mulighed for, at der kan blive tale om erstatning til ejendommene.

Vandforsyningensloven (§ 53) åbner mulighed for at opkræve passagebidrag fra ejendomme, som ligger nær ledningen (og iøvrigt opfylder visse krav). Herved fordeles udgifterne på flest mulige forbrugere i området, uanset at ikke alle ønsker eller har behov for tilslutning.

Der fremføres forsyningsslednlg til forsyning af alle i området, og kommunen står i forskud med ledningsandel for de ejendomme (der ikke i øjeblikket ønsker tilslutning (Vandforsyningenslovens § 53 A). Ledningsandelen opkræves så senere, når de pågældende ejendomme ønsker tilslutning, eventuelt tillagt rente.

7. Referenceliste

/13/ Billund kommune: Billund Vandværker, februar 1985,
COWIconsult.

/14/ Ribe Amtskommune: Tillæg til regionalplan 1985-1986, De
åbne vandes beskyttelse, okt. 1986.

1151 Ribe Amtskommune: Hydrologisk kortlægning juli 1984.

/16/ Ribe Amtskommune: Redegørelse for landbruget i Ribe
Amt, september 1985.

/17/Billund kommune: Undersøgelse af indvindingsmulighederne
ved vandværket på Plougslundsvej, Billund, april 1988,
COWIconsult.

/18/ Dafolo forslag: Håndbog for vandforsyning.

**BILAG 1
VANDVÆRKSDATA**

vandplan-2/30 september 1997/pev

TRYKMÅLING

Iforbindelse med udbygning af Billund Lufthavn samt evt. nye forsyningsområder i Give Kommune er der i perioden 7-22 august 1997 udført trykmålinger på Lufthavnsvej og Båstlundvej.

Trykmålinger er udført efter at den nye transportledning er taget i brug. Transportledningen udgår fra det nye vandværk og afslutter på Granvej ud for Solsortevej, se kort i vandplan.

Trykmålinger (dimensionsgivende tryk = pln, er det tryk vandværket skal oplyse til dimension af vandinstallationer) er udført i en periode med største vandforbrug i ledningsnettet og laveste tryk (pln) blev målt d. 13 august 1997 og målinger blev udført i tid på 10 minutter, pln oplyser at man maks må være på laveste tryk i 1% a' 1440 minutter = 14,4 minut.

Trykmåling Lufthavnsvej ved brandhane ud for Svæveflyeklub d. 13-8.

laveste tryk = 3,0 bar, kl. 19-20.
højeste tryk = 3,5 bar kl. 5-6.

Trykmåling Båstlundvej ved brandhane. d. 13-8.

laveste tryk = 3,0 bar, kl. 19-20.
højeste tryk = 3,5 bar, kl. 5-6.

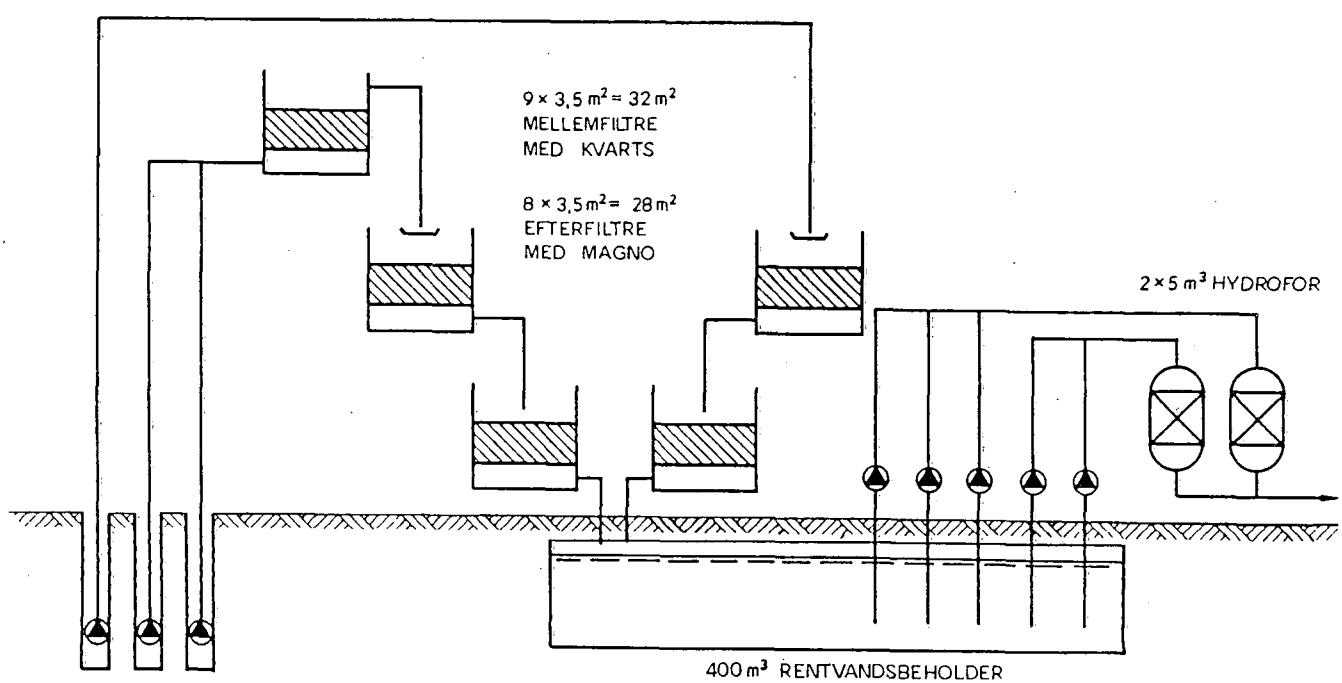
De laveste tryk = 3,0 bar vil være stabilt i ca. 10 år, da tilgang af nye forsyningsområder modsvares af tilbagegang for boligområder (vandmåler).

BILAG 1.1

VANDVÆRKET PÅ LINDEVEJ, BILLUND BY
STATUS 1989

8 m² OPSTRØMS-
FILTER MED MAGNO

BILAG 1.1

Indvindingstilladelse	300.000 m ³ /år ifølge tilladelse af 12. oktober 1981. Tilladelsen gælder det øvre frie reservoir, hvor der er to borer. Den tredje boring går ned i et dybereliggende grundvandsmagasin.
Indvinding	Råvandet indvindes fra tre borer:
	Boring DGU 114.718, udført i 1973, boredybde 50 m.u.t., (filter 25 m.u.t.) pumpeydelse: 65 m ³ /t.
	Boring DGU 114.1367, udført i 1984, boredybde 25 m.u.t., pumpeydelse 40 m ³ /t.
	Boring DGU 114.1362, udført i 1985, boredybde 99 m.u.t., pumpeydelse 75 m ³ /t.
	Samlet indvindingskapacitet: 180 m ³ /t.
	Samlet indvinding i 1989: 216.000 m ³
Behandling	Vandværket er opført i 1936, udvidet i 1972/73 og ombygget i 1985/86.
	Vandet fra de øvre borer føres til et opstrømsfilter med magnomateriale for fjernelse af aggressiv kuldioxyd. Derefter luftes vandet ved et fald på 1 - 1,5 m ned på mellemfiltrene. Fra mellemfiltrene ledes vandet gennem efterfiltrene. Vandet fra den dybe boring ledes direkte til beluftningen over mellemfilteret, da dette vand er mindre aggressivt. Alle filtre er åbne. Den samlede behandlingskapacitet er 140 m ³ /t.
	Filteranæggene skyldes med luft og vand, men ikke samtidig. Skyllevandet ledes i 125 m ³ skyllevandsbassin, hvorfra det afklarede vand ledes til bæk.
Beholder	400 m ³ nedgravet rentvandsbeholder.
Udpumpning	Vandværket er beliggende i kote ca. 62 m DNN. Det behandlede vand udpumpes med frem rentvandspumper via to hydroforer.
	Udpumpningskapacitet: 220 m ³ /h x 35 m VS.
Stand og udvidelsesmuligheder	Vandværket er i pæn stand.
Vandkvalitet	Råvandet er aggressivt og indeholder meget jern og mangan. PH-værdien er lav. Efter vandbehandlingen overholder vandet Miljøstyrelsens vand-kvalitaetskrav.
Ledningsnet	Hovedledningsnettet består af Ø200 mm PVC - Ø63 mm PVC. De to vandværker i Billund by pumper ud på samme ledningsnet. Der er sammenkøring med vandværket på Plougslundvej.

BILAG 1.1

Forbrugere	Ca. 2006 husholdninger 95 erhvervsvirksomheder 41 institutioner 6 hoteller og campingpladser.
Forsyningsskrav og -evne	Fælles med vandværket på Plougslundvej:
	Max. døgnforbrug 4440 m ³
	Max. timeforbrug 430 m ³
	Max. døgnfaktor 2.5
	Max. timefaktor 2.3
	Forsyningsskapacitet:
	Døgnproduktion 7150 m ³
	Timeproduktion 400 m ³

Råvand

Miljø- og Levnedsmiddelkontrolle VærdBillund, Blåbjerg, Blåvandshuk, Egved, Grindsted, Helle, Skjern, Værd, Ølgod
Telefon 05220122

6800 Værd, den 04.01.88

Kemisk Vandanalyse

Efter Dansk Standard

Rekvirent: Billund Vandværk

1982

Udtagelsessted: Billund gl. Vandværk, boring 6

Journal nr.: DR-187-

Vandtype: Råvand Drikkevand Andet

Udtaget den: 21.12.81

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet kontrol

Udtaget af: M & LK

Lugt:	sv. ubestemmelig	Farve:	0 mg Pt/l	Ved udtagelsen:		
Smag:	ingen udpræget	Bundsfald:	intet	Temperatur:	°C	
Nitrit	0,007	Ammonium	0,076	Permanganattal	7,4	
Nitrat	<0,5	Natrium	12	C.O.D.		
Fluorid	<0,10	Kalium	1,4	Olie, mineralsk		
Klorid	23	Kalcium	15	Svovlbrinte		
Bikarbonat	37	Magnesium	7,8	Metan		
Karbonat	0	Jern	4,42	Ilt		
Silikat		Mangan	0,186	Kulsyre, aggrs.	41	
Sulfat	17	Bly		Inddamp.rest	75	
Sulfid		Cadmium		Phenoler		
Fosfat-P, total	0,020	Krom				
Kvalstof-N, total		Kobber				
Ledningsevne, mS/m	16,4	Kviksølv		Hårdhed, total, °H	3,9	
Turbiditet, FTU	klar	Zink				
Surhedsgrad, pH	6,10	Arsen				

Andre analyser**Bedømmelse:**

S. Bramsø
civilingeniør

Bemærk bagsidens pkt.:

Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen Varde

Billund, Blåbjerg, Blåvandshuk, Egved, Grindsted, Helle, Skjern, Varde, Ølgod
Telefon 05 220122

Nr.: 221287-

Points:

Varde, 04.01.88

Bakteriologisk VandanalyseVandprøve nrk. Råvand - boring 6

Udtaget den: 21.12.87

Udtagningssted: Billund gl. VandværkKommune: Billund Udtaget af: M&I K.Arsag til undersøgelsen: Rutine Andet: kontrolKontrolprogram: Begrænset Normalt Udvidet

RESULTATET AF LABORATORIETS UNDERSØGELSE
Efter DANSK STANDARD.

	Drikkevandskrav*	Vejledende	Max. værdi
Califorme bakterier, total (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Fæcalcoliforme bakterier (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Totalkim på Plate Count agar ved 37°C	0 /ml	5/ml	20/ml
Totalkim på gelatineagar ved 30°C	/ml		
Heraf gelatinesmeltende efter 72 timer	/ml		
Totalkim på Kings agar B ved 21°C	0 /ml	50/ml	200/ml
Heraf flourescerende Pseudomonas	/ml	5/ml	

*Jvf. Bekendtgørelse om Vandkvalitet og Tilsyn med Vandforsyningaanlæg af 4.1.1980.

Bedømmelse: Tilfredsstillende.

På Levnedsmiddelkontrollens vegne

K. Simonsen, dyrlæge

Miljø- og Levnedsmiddelkontrolten Varde
Billund · Billørg · Billundshuk · Egvad · Grindsted · Helle · Skjern · Varde · Øigod

Telefon (06) 22 01 22

Råvand

6800 Varde, den 7. juni 1984

Kemisk Vandanalyse

Efter Dansk Standard

Rekvirent: Billund vandværk

1984

Udtagelsessted: Ny boring nr. 7

Journal nr.: DR-184-1

Vandtype: Råvand Drikkevand Andet:

Udtaget den: 28.05.84

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet: Ny boring

Udtaget af: M & LK

Lugt: ingen udpræget		Farve: 2,5 mg Pt/l		Ved udtagelsen:	
	mg/l		mg/l		mg/l
Nitrit	0,005	Ammonium	0,069	Permanganattal	8,9
Nitrat	0,5	Natrium	12	Svovlbrinte	
Fluorid	0,10	Kalium	1,0	Metan	
Klorid	20	Kalcium	15	Ilt	0,8
Bikarbonat	37	Magnesium	2,9	Kulsyre, aggrs.	48
Karbonat	0	Jern	4,28	Inddamp.rest	129
Sulfat	16	Mangan	0,245		
Fosfat-P, total	0,022				
Ledningsevne, mS/m		Hårdhed, total, °H		2,7	
Turbiditet, FTU					
Surhedsgrad, pH					

Andre analyser:

Bedømmelse:

S. Bramsø
civilingeniør

Bemærk bagsidens pkt.:

Råvand

Miljø- og Levnedsmiddelkontrolen VardeBillund . Blåbjerg . Blåvandshuk . Egvad . Grindsted . Helle . Skjern . Varde . Ølgod
Telefon 05 22 01 22

6800 Varde, den 04.01.88

Kemisk Vandanalyse

Efter Dansk Standard

1987.

Rekvirent: Billund Vandværk

Udtagelsessted: Billund gl. Vandværk, boring 8

Journal nr.: DR-187-1

Vandtype: Råvand Drikkevand Andet

Udtaget den: 21.12.87

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet kontrol

Udtaget af: M & LK

Lugt:	svag ubestemmelig	Farve:	0 mg Pt/l	Ved udtagelsen:		
Smag:	ingen udpræget	Bundsfald:	intet	Temperatur:	°C	
	mg/l		mg/l		mg/l	
Nitrit	<0,005	Ammonium	0,105	Permanganattal	15	
Nitrat	<0,5	Natrium	9,6	C.O.D.		
Fluorid	<0,10	Kalium	2,3	Olie, mineralsk		
Klorid	18	Kalcium	59	Svovlbrinte		
Bikarbonat	194	Magnesium	6,5	Metan		
Karbonat	0	Jern	2,58	Ilt		
Silikat		Mangan	0,078	Kulsyre, aggrs.	8,2	
Sulfat	<2,0	Bly		Inddamp.rest	174	
Sulfid		Cadmium		Phenoler		
Fosfat-P, total	0,027	Krom				
Kvælstof-N, total		Kobber				
Ledningsevne, mS/m	34,5	Kviksølv		Hårdhed, total, °H	9,8	
Turbiditet, FTU sv. uklar		Zink				
Surhedsgrad, pH	6,83	Arsen				

Andre analyser

Bedømmelse:

S. Bramsø
civilingeniør

Bemærk bagsidens pkt.:

7

Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen Varde
 Billund, Blåbjerg, Blåvandshuk, Egved, Grindsted, Helle, Skjern, Varde, Ølgod
 Telefon 05220122

Nr.: 221287-1

Points:

Varde, 04.01.88

Bakteriologisk Vandanalyse

Vandprøve nrk. Råvand - boring 8

Udtaget den: 21.12.87

Udtagningssted: Billund gl. Vandværk

Kommune: Billund Udtaget af: M&LK

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet: M&LK

Kontrolprogram: Begrænset Normalt Udvidet

RESULTATET AF LABORATORIETS UNDERSØGELSE Efter DANSK STANDARD.

	Drikkevandskrav*	Vejledende	Max. værdi
Coliforme bakterier, total (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Fæcalcoliforme bakterier (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Totalkim på Plate Count agar ved 37°C	3 /ml	5/ml	20/ml
Totalkim på gelatineagar ved 30°C	/ml		
Heraf gelatinesmeltende efter 72 timer	/ml		
Totalkim på Kings agar B ved 21°C	2 /ml	50/ml	200/ml
Heraf flourescerende Pseudomonas	0 /ml	5/ml	

*Jvf. Bekendtgørelse om Vandkvalitet og Tilsyn med Vandforsyningssanlæg af 4.1.1980.

Bedømmelse: Tilfredsstillende.

På Levnedsmiddelkontrollens vegne

K. Simonsen, dyrlæge

VANDANALYSE

BILAG 1.1

Vandværk : Billund, Lindevej. Drirklevand

Bestanddel ell. egenskab	Enhed	Vejl. værdi	højste till.værdi	G1.afd. 2.09.86	Ny afd. 2.09.85
Farve	mg Pt/l	5	15	0	0
Turbiditet	FTU	0.3	0.5	klar	klar
Lugt/smag	fortyndingsgrad		2 v/12°C 3 v/25°C	ingen	ingen
Temperatur	°C		12		
pH		7.0-8.0	8,5	7.27	8.19**
Ledningsevne	mS/m	> 30		35.6	30
Permanganattal	mg KMnO ₄ /l	6	12	5.0	3.7
Inddampningsrest	mg/l		1.500	224	165
Calcium	mg Ca/l			59	45
Magnesium	mg Mg/l	30	50	7.5	
Hårdhed, total	°dH	5-30		9.9	7.3
Natrium	mg Na/l	20	175	9.5	13
Kalium	mg K/l		10	1.8	0.7
Ammonium	mg NH ₄ /l	0,05	0,5	0.02	<0.010
Jern	mg Fe/l	0,05	0,2	0.037	0.096**
Mangan	mg Mn/l	0,02	0,05	<0.002	<0.002
Bikarbonat	mg HCO ₃ /l	>100		200	127
Klorid	mg Cl/l	50	300	15	24
Sulfat	mg SO ₄ /l	50	250	<2	18
Nitrat	mg NO ₃ /l	25	50	<0.5	1
Nitrit	mg NO ₂ /l	i.m.	0.1	0.016	<0.005
Fosfor, total	mg P/l	i.m.	0.15	<0.005	<0.005
Fluorid	mg F/l		1.5	<0.10	0.13
Ilt	mg O ₂ /l	min. 5		6.7	6.9
Aggr. kuldioxid	mg CO ₂ /l		0	<1	<1
Svovlbrinte	mg H ₂ S/l		0		
Metan	mg CH ₄ /l		0		
Klor, total	mg Cl ₂ /l				
Coli bakterier	pr. 100 ml		i.m.	0	0
Fækal coli	pr. 100 ml		i.m.	0	0
Kimtal, 37°C	pr. ml	5	20	0	0
Kimtal, 21°C	pr. ml	50	200	4	3
heraf fluoresce	pr. ml	5		0	1

*) højeste tilladelige værdier er overskredet

**) vejledende værdier er overskredet

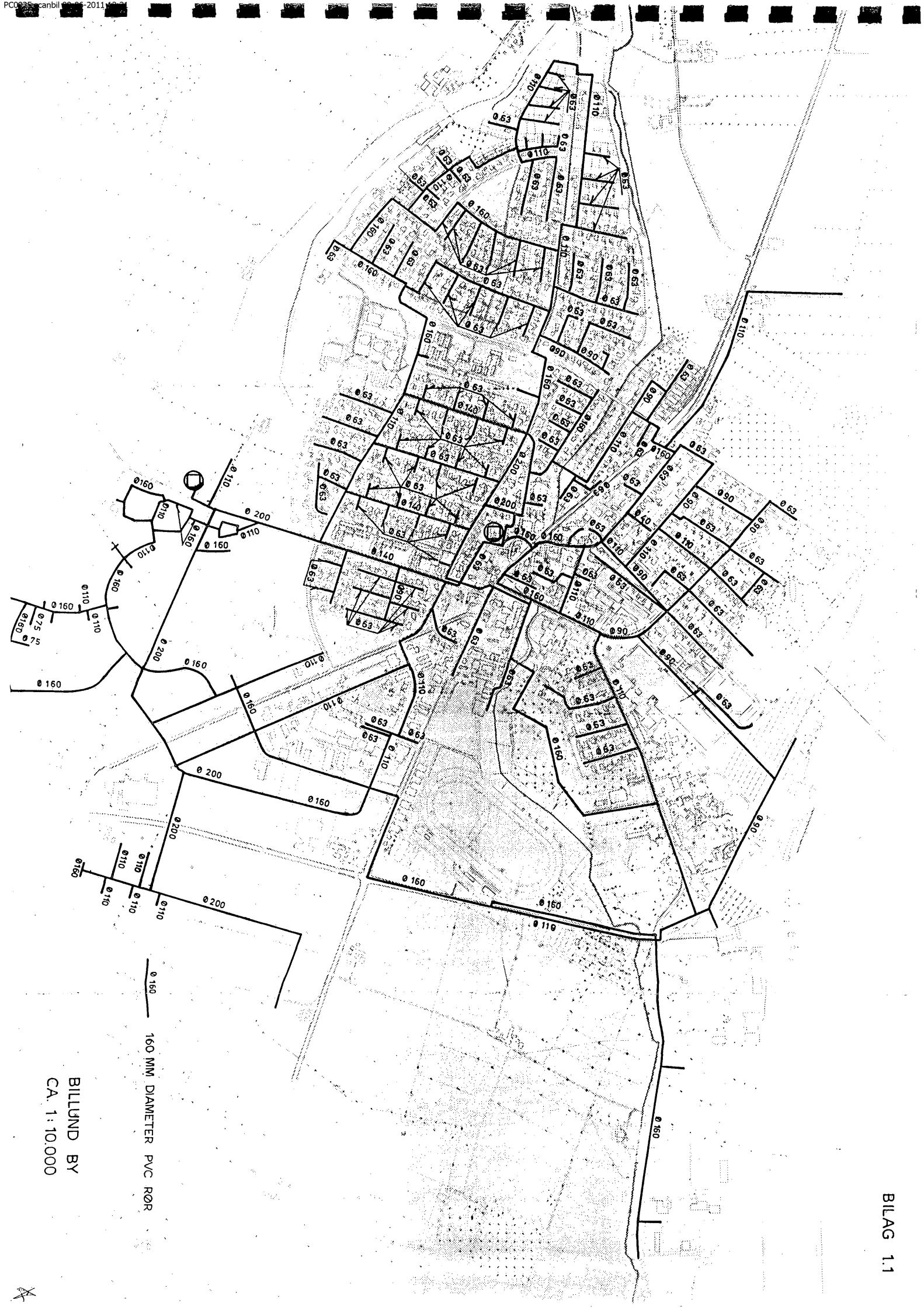
VANDANALYSE

BILAG 1.1

Vandværk : Billund, Lindevej. Drikkevand							
Bestanddel ell. egenskab	Enhed	Vejl. verdi	højste till.værdi	87	88	89	90
Farve	mg Pt/l	5	15	0	0	0	< 2,5
Turbiditet	FTU	0.3	0.5	Klar	Klar	Klar	Klar
Lugt/smag	fortyndingsgrad		2 v/12°C 3 v/25°C	Normel	Normal	Normal	normal
Temperatur	°C		12			8	8
pH		7.0-8.0	8,5	7,53	7,28	7,69	7,34
Leđningsevne	mS/m	> 30		35,2	35,4	34,2	35,9
Permanganattal	ug KMnO ₄ /l	6	12	4,0	3,2	4,2	5,2
Inddampningsrest	ug/l		1.500	230	232	205	209
Calcium	ug Ca/l			57	59	48	53
Magnesium	ug Mg/l	30	50	7,2	7,6	7,8	6,4
Hårdhed, total	ug H ₂ O/l	5-30		9,6	10	8,5	8,9
Natrium	ug Na/l	20	175	8,5	11	7,9	10
Kalium	ug K/l		10	1,8	1,9	1,5	1,8
Ammonium	ug NH ₄ /l	0,05	0,5	< 0,010	< 0,010	< 0,010	< 0,01
Jern	ug Fe/l	0,05	0,2	0,075	0,085	0,054	0,035
Mangan	ug Mn/l	0,02	0,05	0,011	< 0,002	< 0,002	< 0,002
Bikarbonat	ug HCO ₃ /l	>100		194	194	178	190
Klorid	ug Cl/l	50	300	16	16	15	14
Sulfat	ug SO ₄ /l	50	250	< 2,0	3,5	7,0	3,2
Nitrat	ug NO ₃ /l	25	50	< 0,5	< 0,5	< 0,5	0,5
Nitrit	ug NO ₂ /l	i.m.	0,1	< 0,005	< 0,005	< 0,005	< 0,005
Fosfor, total	ug P/l	i.m.	0,15	0,009	0,007	< 0,005	< 0,005
Fluorid	ug F/l		1,5	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,1
Ilt	ug O ₂ /l	min. 5		10,2	9,0	10,0	11,2
Aggr. kuldioxid	ug CO ₂ /l		0	0	0	< 1	< 1
Svovlbrinte	ug H ₂ S/l		0				
Metan	ug CH ₄ /l		0				
Klor, total	ug Cl ₂ /l						
Coli bakterier	pr. 100 ml		i.m.	0	0	< 1	< 1
Fækal coli	pr. 100 ml		i.m.	0	0	< 1	
Kimtal, 37°C	pr. ml	5	20	0	5	< 1	3
Kimtal, 21°C	pr. ml	50	200	5	8	2	1
heraf fluoresce	pr. ml	5		0	0	0	

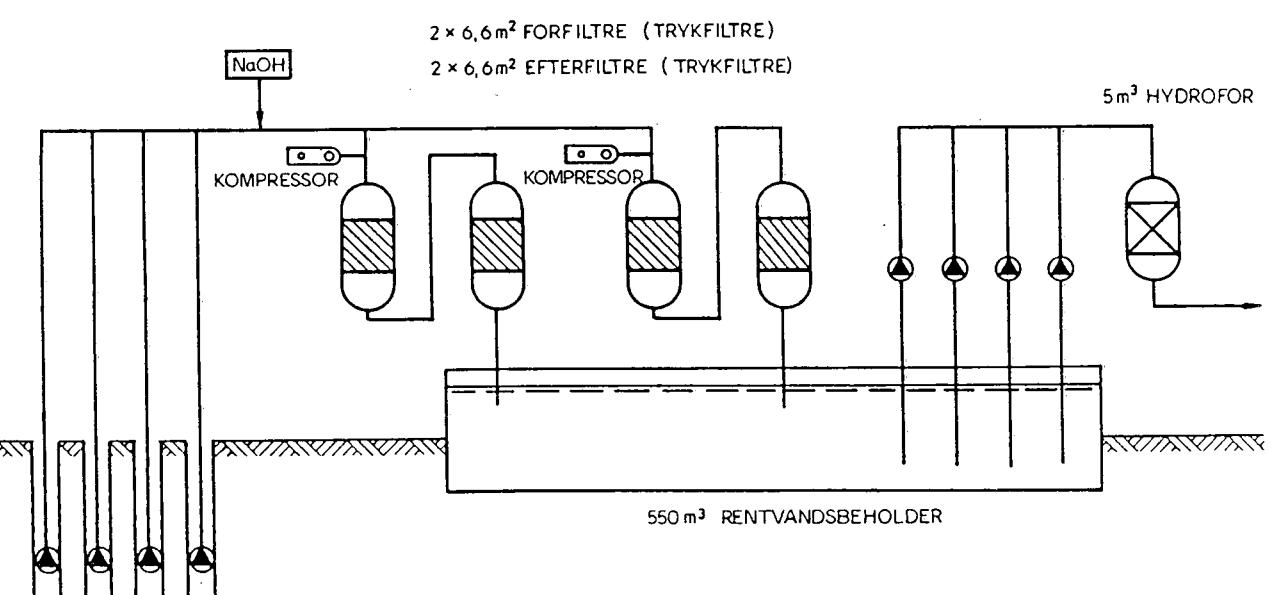
*) højeste tilladelige værdier er overskredet

**) vejledende værdier er overskredet

BILAG 1.2

VANDVÆRKET PÅ PLOUGSLUNDVEJ, BILLUND BY
STATUS 1989

BILAG 1.2

Indvindingstilladelse	500.000 m ³ /år ifølge tilladelse af 12. oktober 1981. Det bør bemærkes, at tilladelsen gælder det tidligere benyttede øvre frie reservoir, mens den endelige tilladelse til indvinding fra det i dag benyttede dybtliggende grundvandsmagasin afventer en hydrogeologisk undersøgelse. Undersøgelsen er udført, og rapporten er tilsendt Ribe Amt.
Indvinding	Råvandet indvindes fra 4 boringer. Boring DGU 114.1265, udført i 1981, boredybde 126 m.u.t. Boring DGU 114.1267, udført i 1982, boredybde 114 m.u.t. Boring DGU 114.1268, udført i 1982, boredybde 109 m.u.t. Boring 114.1269, udført i 1982, boredybde 114 m.u.t.
	Pumpeydelse 3 x 45 m ³ /t = 135 m ³ /t Pumpeydelse 1 x 50 m ³ /t = 50 m ³ /t Samlet indvindingskapacitet: 185 m ³ /t. Samlet indvinding i 1990: 440.000 m ³
Behandling	Det nye vandværk var oprindeligt et Vyredox-anlæg, der i 1985/86 blev ombygget til et konventionelt vandværk. Råvandet tilskættes natronlud (NaOH) for fjernelse af aggressiv kuldioxyd. Derefter iltes vandet af 2 kompressoror, som pumper luft ind i de 2 forfiltres tilgangsrør. Fra forfiltrene ledes vandet gennem 2 efterfiltre. Både forfiltre og efterfiltre er trykfiltre. Den samlede behandlingskapacitet er 200 m ³ /t.
	Skyllingen foregår med luft og rent vand efter indpumpet vandmængde. Luftmængden andrager 0,95 m ³ /m ² filterareal pr. minut og vandskylle-hastigheden 30 m/h. Skyllevandet ledes til et 125 m ³ bundfældningsbassin.
Beholder	550 m ³ delvis nedgravet rentvandsbeholder.
Udpumpning	Vandværket er beliggende i kote ca. 61 m DNN. Det behandlede vand udpumpes med 3 stk. Grundfos CR 60-40 og 1 stk. CR 30-40 med omvendt trykstyring via hydrofor. Udpumpningskapacitet: 210 m ³ /h x 40 m VS.
Stand og udvidelsesmuligheder	Vandværket er først taget i brug i 1986. Der er udvidelsesmuligheder på grunden.
Vandkvalitet	Vandværket overholder Miljøstyrelsens vandkvalitetskrav. Råvandet er aggressivt og har et jernindhold på ca. 2 mg/l og et manganindhold på ca. 0,2 mg/l.

BILAG 1.2

Ledningsnet	Hovedledningsnettet består af Ø200 mm PVC - Ø63 mm PVC. De to vandværker i Billund by pumper ud på samme ledningsnet. Der er sammenkøring med vandværket på Lindevej.
Forbrugere	Se bilag 1.1: Vandværket på Lindevej.
Forsyningsskrav og -evne	Se bilag 1.1: Vandværket på Lindevej.
Vandværket på Plougslundvej bliver i 1991 udbygget med:	
<ol style="list-style-type: none">1. 2 stk. rentvandspumper á ca. 100 m³/t2. Transportledning fra værket til hovedforsyningssledning til byen og industriområdet3. Rentvandstank på ca. 900 m³	

Miljø og levnedsmiddelkontrol.
Laboratorievej 16, Postboks 78
6800 Varde Tlf 75220122

Analyserapport nr. DR-189-87
Dato 15.11.89 Prøve nr. 01-89-000139
Reg.nr. 551-10-0001-01-001

Rekvirent:

Billund kommune
Rådhuscentret 1
7190 Billund

Kopi til:
Ribe Amt
MLKE, Varde

RAVAND

UNDERSØGELSE AF DRIKKEVAND/RÅVAND

Arsag: Ekstraordinær
Formål: Råvands-kontrol BILLUND KOMMUNE
Undersøgelsesomfang: udvidet 17 NOV. 1989
Anlægstype: Offent. fællesanlæg
Råvandskilde: Boring
Indtag 0 - 0 m u.o.
DGU nr. 114.1267

DIREKTE UNDERSØGELSE

Temperatur ved prøvetagning: C
Lgt:
Smag:
Farve:
Klarhed, bundfald:
Andet:

Komm.: Billund
Anlæg: Billund vandværk
Udtagningssted: I boringen
Boring 1
Prøvetager: Vestergård, Mlk-Varde
Prøvetagn.tidspkt. Analyse påbegyndt.
06.11.89 10:30 07.11.89 8:00

UNDERSØGELSER	Enhed	Resultat	Grænseværdier		
			Vejl.	Højst	Metode
Kimtal 21Gr.KING A	antal/ml	< 1	50	200	DS 2252
Kimtal 37Gr. PCA	antal/ml	< 1	5	20	DS 2254
Coliforme bakt.37Gr.	antal/100 ml	< 1	i.m.		DS 2255 MPM
Syn, smag og lugt	--	unormal-se b			
Farvetal-Pt	mg/l	< 2.5	5	15	DS/R
pH	--	7.01	7.0-8.0	8.5	DS 289
Konduktivitet	nS/m	31	>30	100	DS 287
Nitrit	mg/l	< 0.005	i.m.	0.1	DS 288
Ammonium	mg/l	< 0.5	25	50	DS 222
Chlorid	mg/l	< 0.1		1.5	SM
Hydrogencarbonat	mg/l	13	50	300	DS 218
Carbonat	mg/l	164	>100		Ionselektiv elektrod
		< 0.1			DS 253
Sulfat	mg/l	5	50	125	DS 253
Phosphor, total-P	mg/l	0.085	i.m.	0.15	SM
Ammoniak+ammonium	mg/l	0.086	0.05	0.5	DS 292
Natrium	mg/l	10	20	175	DS 224
Kalium	mg/l	1		10	AAS
Calcium	mg/l	46			AAS
Magnesium	mg/l	4			Ionselektiv elektrod
Jern	mg/l	2.78	0.05	0.2	Ionselektiv elektrod
Mangan	mg/l	0.11	0.02	0.05	SM
Permanganattal KMnO ₄	mg/l	1.6	6	12	AAS,Grafitovn
Inddampningsrest	mg/l	198			DS 275
Hårdhed, total	grader dH	7.3			DS 204
Carbondioxid, aggr.	mg/l	7.5	i.m.		Ionselektiv elektrod
					DS 236

og levnedsmiddelkontrl.
ratorievej 16 , Postboks 78
0. Varde Tlf 75220122

Analyserapport nr. DR-189-87
Dato 15.11.89 Prøve nr. 01-89-000139
Reg.nr. 551-10-0001-01-001

UNDERSØGELSE AF
DRIKKEVAND/RÅVAND

aboratoriets bemærkninger:
Lugter af svovlbrinte.

BILLUND KOMMUNE

17 NOV. 1989

ed venlig hilsen

Side 2

• Bramsø, civilingeniør

Miljø og levnedsmiddelkontrol.
Laboratorievej 16, Postboks 78
6800 Varde Tlf 75220122

Analyserapport nr. DR-189-88
Dato 15.11.89 Prøve nr. 01-89-000140
Reg.nr. 551-10-0001-01-003

UNDERSØGELSE AF DRIKKEVAND/RÅVAND

Årsag:

Ekstraordinær

BILLUND KOMMUNE

Formål:

Råvands-kontrol

17 NOV. 1989

Undersøgelsesomfang:

udvidet

J. m.

Anlægstype:

Offent. fællesanlæg

Råvandskilde:

Boring

Indtag 0 - 0 m u.o.

DGU nr. 114.1268

Rekvirent:

Billund kommune
Rådhuscentret 1
7190 Billund

Kopi til:

Ribe Amt
MLKE, Varde

RAVAND

DIREKTE UNDERSØGELSE

Temperatur ved prøvetagning:

C

Komm.: Billund

Anlæg: Billund vandværk

Udtagningssted: I boringen

Boring 3

Prøvetager:

Vestergård, Mlk-Varde

Prøvetagn.tidspkt. Analyse påbegyndt.
06.11.89 10:20 07.11.89 8:00

UNDERSØGELSER	Enhed	Resultat	Grænseværdier			Metode
			Vejl.	Højst		
Kimtal 21Gr.KING A	antal/ml	18	50	200		DS 2252
Kimtal 37Gr. PCA	antal/ml	< 1	5	20		DS 2254
Coliforme bakt.37Gr.	antal/100 ml	< 1		i.m.		DS 2255 MPM
Syn, smag og lugt	--	unormal-se b				DS/R
Farvetal-Pt	mg/l	< 2.5	5	15		DS 289
pH	--	7.02	7.0-8.0	8.5		DS 287
Konduktivitet	mS/m	32.4	>30	100		DS 288
Nitrit	mg/l	0.005	i.m.	0.1		DS 222
Nitrat	mg/l	< 0.5	25	50		SM
Fluorid	mg/l	< 0.1		1.5		DS 218
Chlorid	mg/l	13	50	300		Ionselektiv elektrod
Hydrogencarbonat	mg/l	173	>100			DS 253
Carbonat	mg/l	< 0.1				DS 253
Sulfat	mg/l	6.4	50	125		SM
Phosphor, total-P	mg/l	0.074	i.m.	0.15		DS 292
Ammoniak+ammonium	mg/l	< 0.01	0.05	0.5		DS 224
Natrium	mg/l	9.9	20	175		AAS
Kalium	mg/l	1		10		AAS
Calcium	mg/l	48				Ionselektiv elektrod
Magnesium	mg/l	3.6		30		Ionselektiv elektrod
Jern	mg/l	2.96	0.05	0.2		SM
Mangan	mg/l	0.128	0.02	0.05		AAS, Grafitovn
Permanganattal KMnO ₄	mg/l	1.8	6	12		DS 275
Inddampningsrest	mg/l	207		1500		DS 204
Hårdhed, total	grader dH	7.5				Ionselektiv elektrod
Carbondioxid, aggr.	mg/l	6.1		i.m.		DS 236

Ø og levnedsmiddelkontrol.
aboratorievej 16 , Postboks 78
00 Varde Tlf 75220122

Analyserapport nr. DR-189-88
Dato 15.11.89 Prøve nr. 01-89-000140
Reg.nr. 551-10-0001-01-003

UNDERSØGELSE AF
DRIKKEVAND/RÅVAND

aboratoriets bemærkninger:
Lugter af svovlbrinte.

ed venlig hilsen

Bramsø, civilingeniør

BILLUND KONTAKT

Side 2

17 NOV. 1989

o. nr.

Vandværk : Billund, Plougslundvej. Råvand									
Bestanddel ell. egenskab	Enhed	Rent vand Vejl. verdi	højste till.verdi	Bor.nr. 114-1269 16.5.83	Bor.nr. 114-1269 14.6.82	Bor.nr. B-4 23.8.78	Bor. nr. B-4 7.11.77	Bor.nr. 114-1268 16.5.83	Bor.nr. 114-1268 16.4.82
Farve	mg Pt/l	5	15			4	18		
Turbiditet	FTU	0.3	0.5			blakket	blakket		
Lugt/smag	fortyndingsgrad		2 v/12°C 2 v/25°C						
Temperatur	°C		12						
pH		7.0-8.0	8,5	7,17	7,09	6,34	6,42	7,41	
Ledningsevne	mS/m	> 30							
Permanganattal	mg KMnO ₄ /l	6	12			1,9	5,5		
Inddampningsrest	mg/l		1.500			172	121		
Calcium	mg Ca/l					19	16		
Magnesium	mg Mg/l	30	50			5,4	2,4		
Hårdhed, total	g-H	5-30				3,9	2,8		
Natrium	mg Na/l	20	175						
Kalium	mg K/l		10						
Ammonium	mg NH ₄ /l	0,05	0,5			0,2	0,7		
Jern	mg Fe/l	0,05	0,2	0,470	0,034	0,72	3,1	0,118	
Mangan	mg Mn/l	0,02	0,05	0,184	0,084	0,07	0,21		
Bikarbonat	mg HCO ₃ /l	>100			124	29	41		
Klorid	mg Cl/l	50	300			25	20		
Sulfat	mg SO ₄ /l	50	250			21	18		
Nitrat	mg NO ₃ /l	25	50			22	6		
Nitrit	mg NO ₂ /l	i.m.	0,1			0	0		
Fosfor, total	mg P/l	i.m.	0,15			0	0		
Fluorid	mg F/l		1,5			0,05	0,10		
Ilt	mg O ₂ /l		min. 5						
Aggr. kuldioxid	mg CO ₂ /l		0	5,9	16	23,7	27,4	1,5	
Svovlbrinte	mg H ₂ S/l		0						
Metan	mg CH ₄ /l		0						
Klor, total	mg Cl ₂ /l								
Coli bakterier	pr. 100 ml								
Fækal coli	pr. 100 ml								
Kimtal, 37°C	pr. ml	5	20	4				11	
Kimtal, 21°C	pr. ml	50	200	12				37	
heraf fluoresce	pr. ml	5		0				0	

*) højste tilladelige værdier er overskredet

**) vejledende værdier er overskredet

BILAG 1.2

Vandværk : Billund, Plougslundvej. Renoveret								
Beskræftel. ell. egenskab	Ethed	Reng vand Vejl. verdi	Reng vand højste till.verdi	Af/Dato				
				89/05.01	88/08.02	89/30.01	90/26.02	
Farve	ug Pt/l	5	15	0	0		< 2,5	
Turbiditet	FTU	0,3	0,5	KLAR	KLAR	KLAR		
Lugt/smag	fortyndingsgrad		2 v/12°C	Normal	Normal	Normal	NORMAL	
Temperatur	°C		12			8	9	
pH		7,0-8,0	8,5	7,55	7,54	7,33	7,3	
Leidningsevne	mS/m	> 30		33,9	33,2	33,4	33,4	
Pemangnattal	ug KMnO ₄ /l	6	12	2,3	0,3	< 1	< 1	
Inddempningsrest	ug/l			211	194	192	188	
Calcium	ug Ca/l			49	52	49	47	
Magnesium	ug Mg/l	30	50	4,0	3,6	3,9	3,9	
Hårdhed, total	°dH	5-30		7,8	8,1	7,7	7,5	
Natrium	ug Na/l	20	175	15	18	16	17	
Kalium	ug K/l		10	1,3	1,4	1,4	1,4	
Ammonium	ug NH ₄ /l	0,05	0,5	0,034	0,014	0,010	< 0,01	
Jern	ug Fe/l	0,05	0,2	0,037	< 0,02	< 0,02	0,03	
Mangan	ug Mn/l	0,02	0,05	0,008	< 0,002	< 0,002	< 0,001	
Bikarbonat	ug HCO ₃ /l	>100		184	183	177	184	
Klorid	ug Cl/l	50	300	15	16	12	13	
Sulfat	ug SO ₄ /l	50	250	< 2,0	4,1	3,2	3,2	
Nitrat	ug NO ₃ /l	25	50	< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5	
Nitrit	ug NO ₂ /l	i.m.	0,1	0,031	0,028	0,01	< 0,005	
Fosfor, total	ug P/l	i.m.	0,15	< 0,005	0,006	< 0,005	< 0,005	
Fluorid	ug F/l		1,5	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 0,1	
Hydronium	ug O ₂ /l		min. 5	9,1	10,9	10,9	11,2	
Aggr. kuldioxid	ug CO ₂ /l		0	0	0	< 1	< 1	
Svovlbrinse	ug H ₂ S/l		0					
Metan	ug CH ₄ /l		0					
Klor, total	ug Cl ₂ /l				0	< 1	< 1	
Coli bakterier	pt. 100 ml		i.m.	0	0	< 1	< 1	
Fakal coli	pt. 100 ml		i.m.	0	0	< 1	< 1	
Kimtal, 37°C	pt. ml	5	20	1	0	1	< 1	
Kimtal, 21°C	pt. ml	50	200	10	1	< 1	< 1	
heraf fluoresce	pt. ml	5		0	0	0		

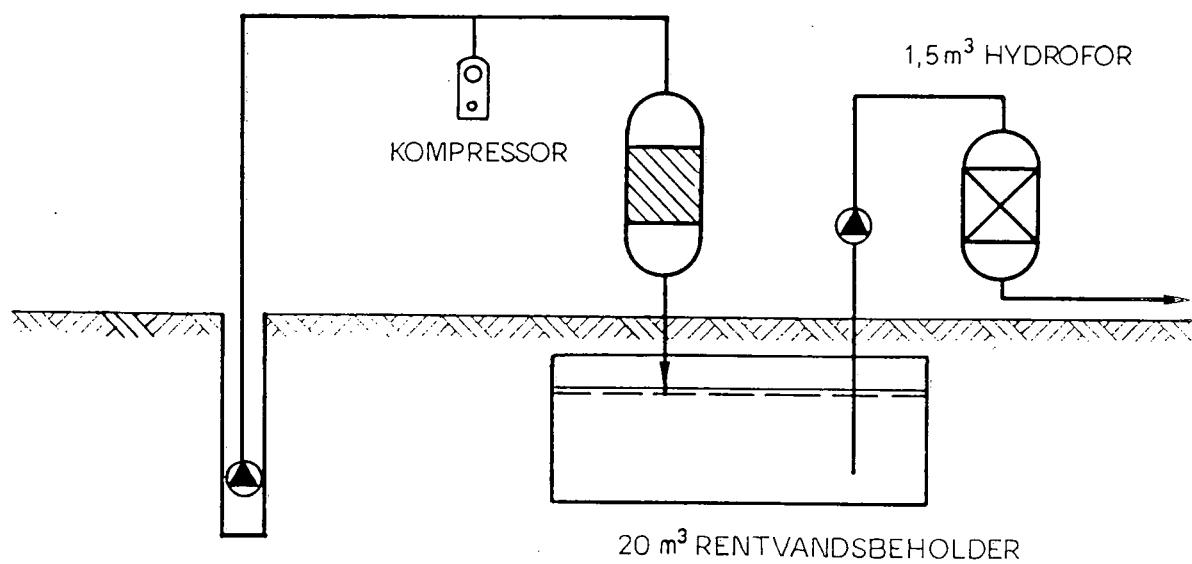
D9U 13-3-91

BILAG 1.3

SKJOLDBJERG VANDVÆRK
STATUS 1989

0,8 m² TRYKFILTER

BILAG 1.3

Indvindingstilladelse	15.000 m ³ /år ifølge tilladelse af 9. august 1968.	
Indvinding	<p>Råvandet indvindes fra en boring:</p> <p>Boring DGU 114.930, udført i 1977, boredybde 28,5 m.u.t.</p>	
	Indvindingskapacitet: 12 m ³ /t	
	Indvinding i 1989: 11500 m ³ .	
Behandling	<p>Vandværket er opført i 1964, men ombygget i 1977, hvor et nyt behandlingsanlæg blev installeret.</p> <p>Råvandet beluftes ved indblæsning af luft i filterets tilgangsledning med en kompressor.</p> <p>Filtrering sker i et trykfilter med et filterareal på 0,8 m². Behandlingskapaciteten skønnes til 12 m³/t. Filteret skyldes med råvand ca. to gange pr. måned. Skyllevandet ledes ud på mark bag vandværket.</p>	
Beholder	20 m ³ rentvandsbeholder beliggende nedgravet på vandværksgrundens.	
Udpumpning	Vandværket er beliggende i kote ca. 74 m DNN. Det behandlede vand udpumpes med 1 stk. Grundfos CP 8-100 via 1,5 m ³ hydrofor. Udpumpningskapacitet: 9 m ³ /t ved 90 mVS.	
Stand og udvidelsesmuligheder	<p>Boringerne og tørbrønde bør ændres, så de opfylder kravene i DS 442. Således mangler udluftningsrør og bund i tørbrønd. Der bør være terrænfald væk fra brønd, og brønden skal være aflæst. Den gamle boring skal sløjfes efter forskrifterne. Det er ønskeligt med et affugtningsanlæg i bygningen.</p> <p>Der er udvidelsesmuligheder på grunden.</p>	
Vandkvalitet	Vandkvaliteten er generelt set tilfredsstillende. Dog er den højest tilladelige værdi for aggressiv kuldioxyd overskredet i en del af analyserne.	
Ledningsnet	Nettet består af Ø50 mm PVC-ledninger.	
Forbrugere	35 husholdninger	
Forsyningsskrav og -evne	Max. døgnforbrug	96 m ³
	Max. timeforbrug	12 m ³
	Max. døgnfaktor	3 m ³
	Max. timefaktor	3 m ³

BILAG 1.3

Forsyningsskapacitet:

Døgnproduktion

264 m³

Timeproduktion

12 m³

BILAG 1.3

Vannet : Skjoldbjæz			Drikkev.													
Bestanddel ell. egenskab	Ethed vejl. verdi	vejl. till. verdi	Drikkev. 12.1.81	Drikkev. 31.8.81	Drikkev. 19.8.82	Drikkev. 3.1.83	Drikkev. 27.7.83	Drikkev. 2.1.84	Drikkev. 23.7.84	Drikkev. 21.1.85	Drikkev. 1.7.85	Drikkev. 6.1.86	Drikkev. 13.1.86	Drikkev. 8-1-90		
Farve Turbiditet Luft/smøg fortyndingsgrad	ug Pt/l FIU 2 v/ 12°C 3 v/ 25°C	5 0,3 0,5 15	farvelos klar ingen udpræget	0 - - -	- - - -	klar ingen udpræget	- - - -	0 klar ingen udpræget	- - - -	- klar ingen udpræget	- - - -	0 klar ingen udpræget	- - - -	<2,5 not- mal		
Temperatur pH Lædningsevne	°C mS/a	12 7,0-8,0 > 30	12 8,5 27,5	- 7,15 - -	13 *) 7,12 28,3	- - 28,3	9 7,15 28,3	- - 27,3	8 5,68 27,6	- - 25,2	- 6,78 27,0	- 6,73 27,2	8 7,22 -	- -	6,0 7,06 27,3	
Pemangnacetal Ioddampningsgrad Calcium	ug KIO ₃ /l ug/l ug Ca/l	6 1.500 37	12 1.500 37	1,0 180 -	1,9 -	- -	3,1 -	- -	1,6 135	- -	0,1 -	- -	0,7 155 31	- - -	4 164 31	
Magnesium Hærdhed, total Natrium	ug Mg/l dgH ug Na/l	30 5-30 20	50 6,3 175	5,3 6,3 9,7	- -	- -	- -	- -	6,1 6,2 12	- -	- -	- -	12 7,0 8,7	- - -	6,6 5,9 11	
Kalium Ammonium Jern	ug K/l ug NH ₄ /l ug Fe/l	10 0,05 0,05	10 0,5 0,2	2,3 0,010 0,028	- 0,010 0,074**	- 0,010 -	- 0,010 -	- 0,010 0,073**	1,8 -	- 0,010 -	- -	- -	1,6 0,010 0,029	- - -	1,8 0,01 0,05	
Mangan Bikarbonat Klorid	ug Mn/l ug HCO ₃ /l ug Cl/l	0,02 > 100 50	0,05 95 300	0,003 95 19	0,003 -	- -	- -	- -	0,006 92 21	- -	- -	- -	0,005 92 22	- - -	0,008 102 15	
Sulfat Nitrat Nitrit	ug SO ₄ /l ug NO ₃ /l ug NO ₂ /l	50 25 1.m.	250 50 0,1	15 20 0,009	- -	- -	- -	- -	18 18 0,005	- -	- -	- -	16 18 0,005	- - -	10 13 0,005	
Fosfor, total Fluorid Ilt	ug P/l ug F/l ug O ₂ /l	1.m. 1,5 min. 5	0,15 1,5 5,3	0,022 0,10 5,3	0,015 -	- -	0,007 0,10 -	- -	0,010 0,10 8,1	- -	<0,005 0,10 -	- -	0,013 0,10 8,8	- - -	0,011 0,1 10,2	
Aggr. kuldioxid Svovlbrinse Metan	ug CO ₂ /l ug H ₂ S/l ug CH ₄ /l	0 0 0	3,9 *) -	6,8 *) -	- -	- -	- -	- -	0 -	- -	- -	- -	7,9 *) -	-	9	
Klor, total Coli-bakterier Pekal.coli	ug Cl ₂ /l pr. 100 ml pr. 100 ml	- i.m. i.m.	- 0 0	- 2**) 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- 0 0	- - 0	- - -
Kincal, 37°C Kincal, 21°C heraf fluorescen	pr. ml pr. ml pr. ml	5 50 5	20 200 0	7**) 3 0	0 10 0	- 19 0	1 1 0	- 5 0	0 1 0	- 7 0	3 4 0	- 0 -	- -	2 1 0	- - -	26* 40 -

*) Højeste tilladelige værdier er overskredet

**) Vejledende værdier er overskredet

Miljø- og Levnedsmiddelkontrolen Varde

Jillund, Blåbjerg, Blåvandshuk, Egvad, Grindsted, Helle, Skjern, Varde, Ølgod
Telefon 05 22 01 22

6800 Varde, den 22.01.88

Kemisk Vandanalyse

Efter Dansk Standard

Inds. 02 FEB. 1988

Rekvirent: Skjoldbjerg vandværk

Jurnal nr.: D-188-17

Udtagelsessted: Skjoldbjergvej 45

Udtaget den: 18.01.88

Vandtype: Råvand Drikkevand Andet

Udtaget af M & LK

Årsag til undersøgelsen: Rutine U Andet

Lugt:	ingen udpræget	Farve:	0 mg Pt/l	Ved udtagelsen:		
Smag:	ingen udpræget	Bundfald:	intet	Temperatur:	°C	
	mg/l		mg/l		mg/l	
Nitrit	<0,005	Ammonium	0,010	Permanganattal	2,1	
Nitrat	14	Natrium	10	C.O.D.		
Fluorid	<0,10	Kalium	1,7	Olie, mineralsk		
Klorid	23	Kalcium	42	Svovlbrinte		
Bikarbonat	96	Magnium	3,4	Metan		
Karbonat	0	Jern	0,060	Ilt	7,2	
Silikat		Mangan	0,008	Kulsyre, aggrs.	19	
Sulfat	15	Bly		Inddamp.rest	180	
Sulfid		Cadmium		Phenoler		
Fosfat-P, total	<0,005	Krom				
Kvælstof-N, total		Kobber				
Ledningsevne, mS/m	26,3	Kviksølv		Hårdhed, total, °H	6,6	
Turbiditet, FTU	intet	Zink				
Surhedsgrad, pH	6,67	Arsen				

Andre analyser

Bedømmelse: På grund af overskridelse af "højest tilladelige værdier" skal vandforsyningssanlægget behandles i henhold til § 17 i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningssanlæg.

Bemærk bagsidens pkt.: 5 & 25

Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen Varde

Billund, Blåbjerg, Blåvandshuk, Egvad, Grindsted, Helle, Skjern, Varde, Ølgod
Telefon 05 220122

Nr.: 190188

Points:

Varde, 22.01.88

Bakteriologisk Vandanalyse

BILLUND

Vandprøve mnr. Drikkevand - Skjoldbjerg Vandværk

Inds. 02 FEB. 1988

Udtaget den:

Udtagningssted: Skjoldbjergvej 45

Kommune: Billund

Udtaget af: M&LK

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet:

Kontrolprogram: Begrænset Normalt Udvidet

RESULTATET AF LABORATORIETS UNDERSØGELSE
Efter DANSK STANDARD,

	Drikkevandskrav*	Vejledende	Max. værdi
Coliforme bakterier, total (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Fæcalcoliforme bakterier (må ikke forekomme)	0 /100 ml	0/100 ml	0/100 ml
Totalkim på Plate Count agar ved 37°C	0 /ml	5/ml	20/ml
Totalkim på gelatineagar ved 30°C	/ml		
Heraf gelatinesmeltende efter 72 timer	/ml		
Totalkim på Kings agar B ved 21°C	18 /ml	50/ml	200/ml
Heraf florescerende Pseudomonas	0 /ml	5/ml	

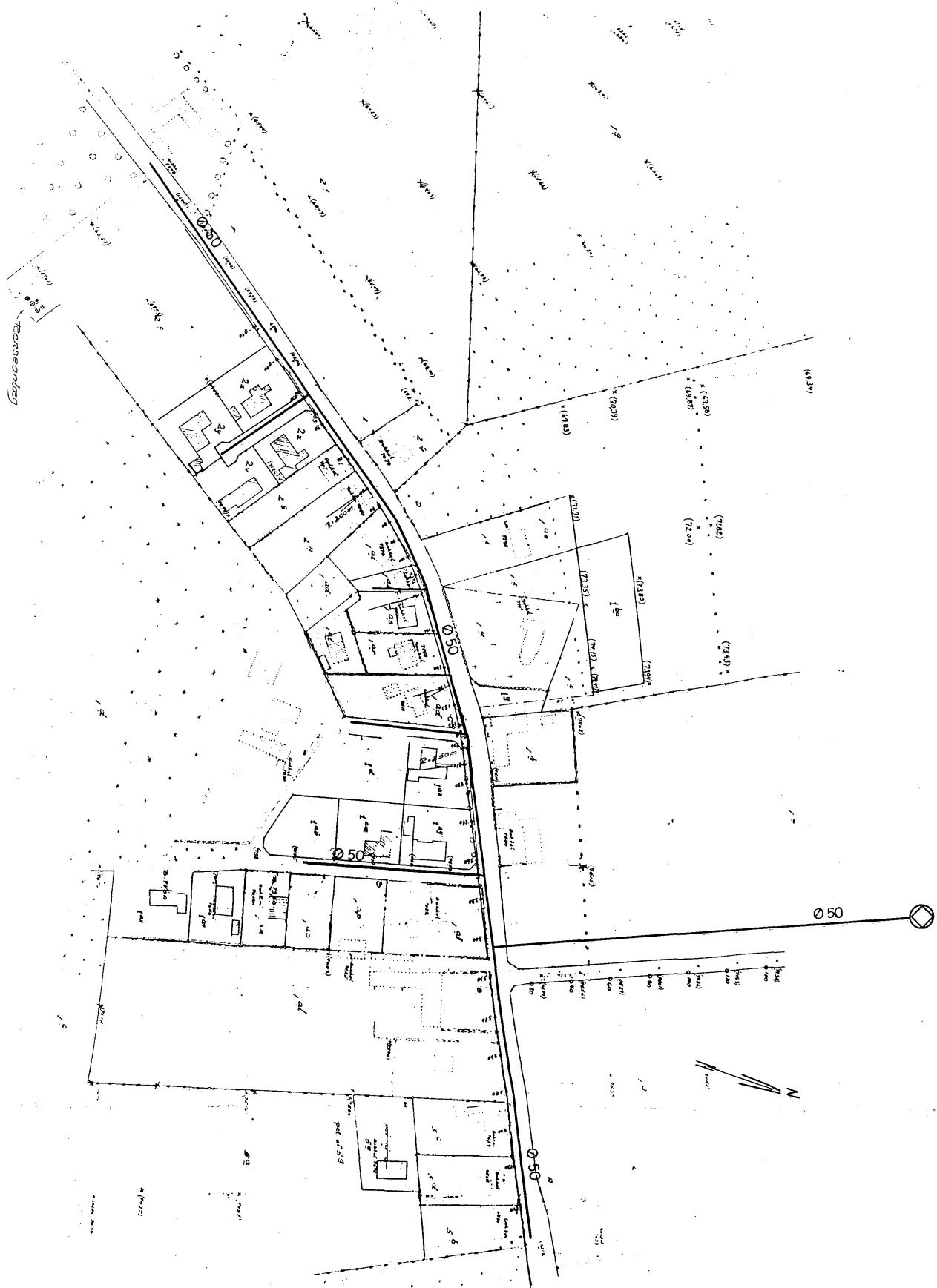
*Jvf. Bekendtgørelse om Vandkvalitet og Tilsyn med Vandforsyningssanlæg af 4.1.1980.

Bedømmelse: Tilfredsstillende.

På Levnedsmiddelkontrollens vegne

K. Simonsen, dyrlæge

BILAG 1.3

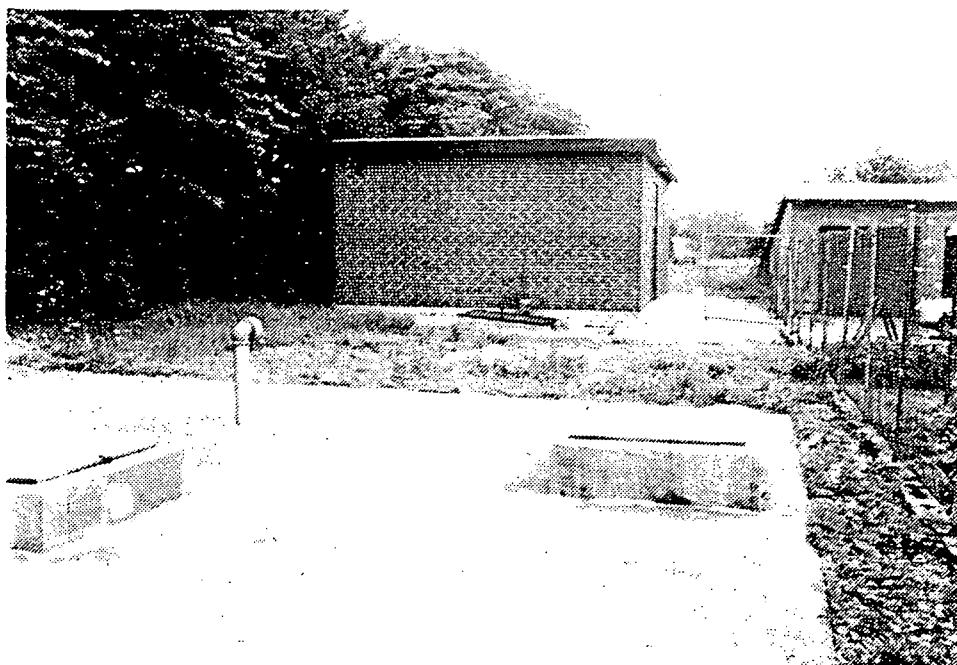
Ø 50 50 MM DIAMETER PVC RØR

SKJOLDBJERG BY
1 : 2000

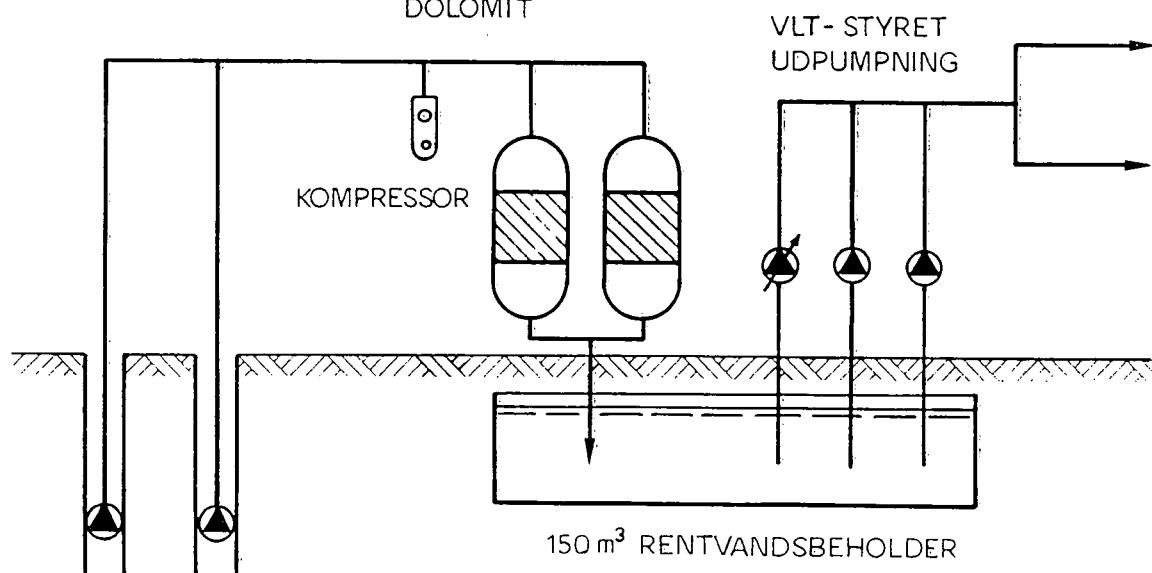

BILAG 1.4

VORBASSE VANDVÆRK
STATUS 1989

2×2×2,3m² TRYKFILTRE
MED KVARTS OG
DOLOMIT

BILAG 1.4

Indvindingstilladelse	400.000 m ³ /år ifølge tilladelse af 1. december 1980.	
Indvinding	<p>Råvandet indvindes fra to borer beliggende på vandværksgrundens:</p> <p>Boring DGU 123.382, udført i 1977, boredybde 41 m.u.t., pumpeydelse ikke oplyst.</p> <p>Der findes endnu en boring udført i 1981, boredybde 33 m.u.t., pumpeydelse ikke oplyst.</p> <p>Disse borer vil blive nedlagt på grund af for højt nitratindhold.</p> <p>123.844 (dobbeltboring), udført i 1987, boredybde 116 m.u.t, pumpeydelse skønnes til $2 \times 29 \text{ m}^3/\text{t}$.</p> <p>Samlet indvinding i 1989: 161.000 m³.</p>	
Behandling	<p>Behandlingsanlægget er opført i 1978 og udvidet i 1987. Råvandet beluftes ved indblæsning af luft i filtrenes tilgangsledning med en kompressor. Der er to parallelle linier med et før- og et efterfilter i hver linie. Alle filtre er trykfiltere med et filterareal på 2,3 m². Filtermaterialet består af kvartssand tilsat dolomit for neutralisering af aggressiv kuldioxyd. Behandlingskapaciteten skønnes til 58 m³/t. Hvert filter skyldes med trykluft/rent vand hvert andet døgn på skift (d.v.s. der skyldes ét filter pr. døgn). Skyllevandet ledes direkte i kloak.</p>	
Beholder	150 m ² rentvandsbeholder beliggende nedgravet på vandværksgrundens.	
Udpumpning	<p>Vandværket er beliggende i kote ca. 78 m DNN. Det behandlede vand udpumpes med 3 stk. Grundfos CR 30-40, som på skift kan VLT-styres. Samlet udpumpningskapacitet: 90 m³/t ved 40 mVS.</p>	
Stand og udvidelsesmuligheder	Vandværket er i pæn stand. Der er udvidelsesmuligheder på grunden.	
Vandkvalitet	Vandkvaliteten er generelt set tilfredsstillende. Dog er den højest tilladelige værdi for aggressiv kuldioxyd overskredet i en del af analyserne.	
Ledningsnet	Vandværket forsyner 2 områder med henholdsvis Ø160 mm PVC og Ø110 mm PVC afgangsledning. Hovedledningsnettene er opbygget af Ø110 mm, Ø90 mm, Ø63 mm og Ø50 mm PVC.	
Forbrugere	<p>494 husholdninger</p> <p>11 institutioner</p> <p>3 hotel, camping</p>	
Forsyningsskrav og -evne	Max. døgnforbrug	1095 m ³
	Max. timeforbrug	90 m ³
	Max. døgnfaktor	2.5
	Max. timefaktor	2.0

BILAG 1.4

Forsyningsskapacitet:

Døgnproduktion	1280 m ³
Timeproduktion	70 m ³

HEDESELSKABET

Det Danske Hedeselskab
Laboratoriet

Klostermarken Postboks 110
8800 Viborg

Telefon 06 62 61 11
Telex 66228 danla dk

STATENS
TEKNISKE
PROVENEVN
Autorisations
reg. nr. 68

Rapport nr.: 9578

Reg.nr.: 6256

Modt. dato: 09.07.1987

ANALYSEATTEST

Før Kemic Vand-Rens, Blåhøj, 7330 Brande

er foretaget undersøgelse af 1 prøve drikkevand

Prøveudtagning er foretaget af rekvt. d. 08.07.1987

Vedr.: Vorbasse vandværk, råvandsprøve nr. 4 fra ny boring

	mg/l	mækv/l	pH		6,7
Nitrit, NO ₂ ⁻			Hårdhed, total	hø	4,4
Nitrat, NO ₃ ⁻	0,2		«, forbigående	hø	3,9
Phosphat, PO ₄ ³⁻⁻⁻			«, blivende	hø	0,5
Sulfat, SO ₄ ²⁻⁻			Hårdheds vindende til total	hø	7,4
Chlorid, Cl⁻	15		Inddampningsrest.	mg/l	
Hydrogencarbonat, HCO ₃ ⁻	85		iltforbrug.	mg KMnO ₄ /l	2,4
Aggressiv kuldioxid, CO ₂	23		Ledningsevne,	mS/m	sv.ube
Natriumhydrogen-carbonat, NaHCO ₃	0		Lugt		klar
Kiselsyreanhydrid, SiO ₂			Klarhed		farvel
Ammonium, NH ₄ ⁺	0,01		Farve		
Jern, Fe⁺⁺	4,0		Bundfald		
Mangan, Mn⁺⁺	0,19				
Calcium, Ca⁺⁺					
Magnesium, Mg⁺⁺					
Natrium, Na⁺					
Kalium, K⁺					

Ribe amtsråd

indg. 28 JULI 1987

j. nr. 3-17-12-541-1-1-17

Viborg, den 20.07.1987

John Hansen

Miljø- og Levnedsmiddelkontrolen Varde

Billund . Blåbjerg . Blåvandshuk . Egved . Grindsted . Helle . Skjern . Varde . Ølgod
Telefon 05 22 01 22

6800 Varde, den 15.12.87

Kemisk Vandanalyse

Efter Dansk Standard

Rekvirent: Vorbasse vandværk

Udtagelsessted: samme

Jurnal nr.: D-187-464

Vandtype: Råvand Drikkevand Andet kontrol efter i brugtagning

Udtaget den: 23.11.87

Årsag til undersøgelsen: Rutine Andet af ny boring

Udtaget af M&LK

Lugt:	ingen udpræget	Farve:	0 mg Pt/l	Ved udtagelsen:		
Smag:	ingen udpræget	Bundfald:	intet	Temperatur:	°C	
	mg/l		mg/l		mg/l	
Nitrit	<0,005	Ammonium	<0,010	Permanganattal	0,1	
Nitrat	<0,5	Natrium	8,6	C.O.D.		
Fluorid	<0,10	Kalium	0,6	Olie, mineralsk		
Klorid	18	Kalcium	34	Svovlbrinte		
Bikarbonat	136	Magnium	11	Metan		
Karbonat	0	Jern	0,102	Ilt	11,3	
Silikat		Mangan	<0,002	Kulsyre, aggrs.	0	
Sulfat	8,3	Bly		Inddamp.rest	172	
Sulfid		Cadmium		Phenoler		
Fosfat-P, total	0,007	Krom				
Kvælstof-N, total		Kobber				
Ledningsevne, mS/m	27,6	Kviksølv		Hårdhed, total, °H	7,4	
Turbiditet, FTU	klar	Zink				
Surhedsgrad, pH	7,05	Arsen				

Andre analyser

Bedømmelse: Resultaterne giver ikke anledning til forholdsregler i henhold til § 17 i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

S. Bramsø
civilingeniør

Bemærk bagsidens pkt.:

BILAG 1.4

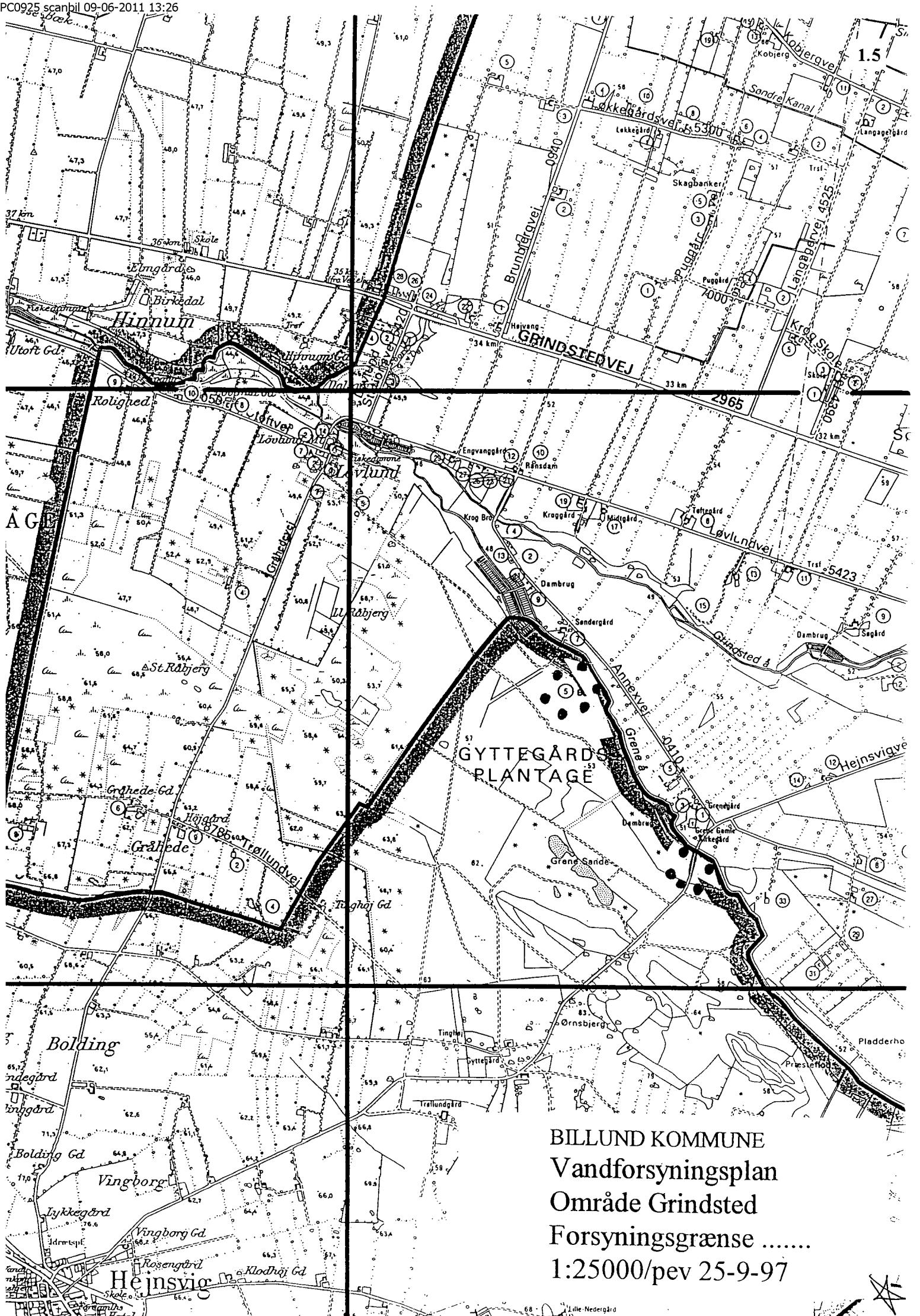
Vandværk : Vorbasse

			Vejl. verdi	højeste till. værdi	Drikkev. 8.12.82	Drikkev. 3.1.83	Drikkev. 13.6.83	Drikkev. 25.8.83	Drikkev. 17.11.83	Drikkev. 16.1.84	Drikkev. 1.3.84	Drikkev. 14.5.84	Drikkev. 4.6.84	Drikkev. 2.8.84	Drikkev. 12.11.84	Drikkev. 8.01.84	
Farve	ug Pt/l	5	15	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Turbiditet	FTU	0,3	0,5	-	klar	klar	-	-	-	-	-	-	-	klar	-	-	-
Lugt/smag	førtynningsgrad	2 v/ 12°C	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	ingen	-	ingen	ingen	-
		3 v/ 25°C	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	udpræget	-	udpræget	udpræget	-
Temperatur	°C		12	-	7	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,0
pH		7,0-8,0	8,5	-	7,44	6,63	-	-	7,52	-	-	-	-	7,26	-	6,92	6,6
Leitungsevne	mS/m	> 30		27,9	29,9	29,4	30	31,2	-	31,4	31,0	31,4	30,8	31,6	31,6	27,5	
Permanganat-tal	ug KMnO ₄ /l	6	12	-	2,7	2,3	-	-	-	-	-	-	-	3,4	-	-	3,6
Irridampnings-test	mg/l		1.500	-	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162
Calcium	ug Ca/l			-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37
Magnesium	ug Mg/l	30	50	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,7
Hårdhed, total	°dH	5-30		-	7,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,3
Natrium	ug Na/l	20	175	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Kalium	ug K/l		10	-	1,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7
Ammonium	ug NH ₄ /l	0,05	0,5	-	<0,010	-	-	-	-	-	-	-	<0,010	-	-	-	<0,01
Jern	ug Fe/l	0,05	0,2	-	0,029	-	0,029	0,083**)*)	-	<0,002	<0,002	-	-	-	-	-	0,02
Mangan	ug Mn/l	0,02	0,05	-	<0,002	-	0,002	0,002	-	<0,002	<0,002	-	-	-	-	-	<0,002
Bikarbonat	ug HCO ₃ /l	> 100		-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	124
Klorid	ug Cl/l	50	300	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Sulfat	ug SO ₄ /l	50	250	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,7
Nitrat	ug NO ₃ /l	25	50	-	23	17	-	-	-	-	-	-	-	23	-	-	<0,5
Nitrit	ug NO ₂ /l	1.m.	0,1	-	<0,005	<0,005	-	-	-	-	-	-	<0,005	-	-	-	<0,005
Fosfor, total	ug P/l	1.m.	0,15	-	<0,053	0,041	-	-	-	-	-	-	0,062	-	-	-	<0,005
Fluorid	ug F/l		1,5	-	0,10	0,10	-	-	-	-	-	-	<0,10	-	-	-	<0,1
Ilt	ug O ₂ /l	min. 5		-	12	-	-	10,6	-	-	-	-	-	-	-	-	5,8
Aggr. kuldioxid	ug CO ₂ /l		0	-	1,4 *)	-	-	0	-	1,1 *)	-	4,0 *)	4,1 *)	-	-	-	3,0
Swavibrinse	ug H ₂ S/l	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mecan	ug CH ₆ /l	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klor, total	ug Cl ₂ /l			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Coli bakterier	pr. 100 ml		1.m.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	< 1
Fekal colo	pr. 100 ml		1.m.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Kimtal, 37°C	pr. ml	5	20	-	0	1	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	< 1
Kimtal, 21°C	pr. ml	50	200	5	2	3	0	1	2	1	2	1	0	57***)	4	-	-
heraf fluoresce	pr. ml	5	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-	-	0	-	-

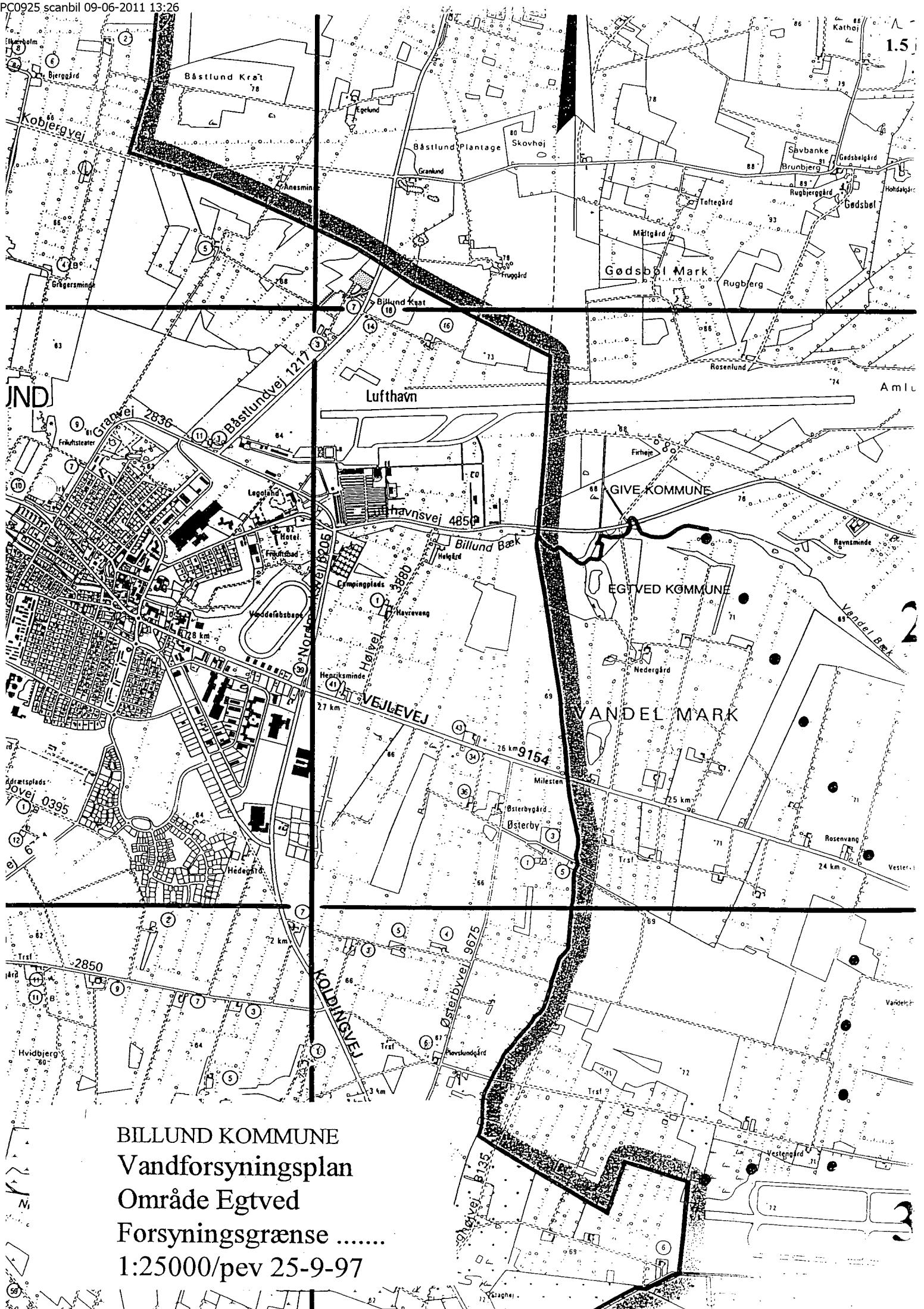
*) Højeste tilladelige værdier er overskredet

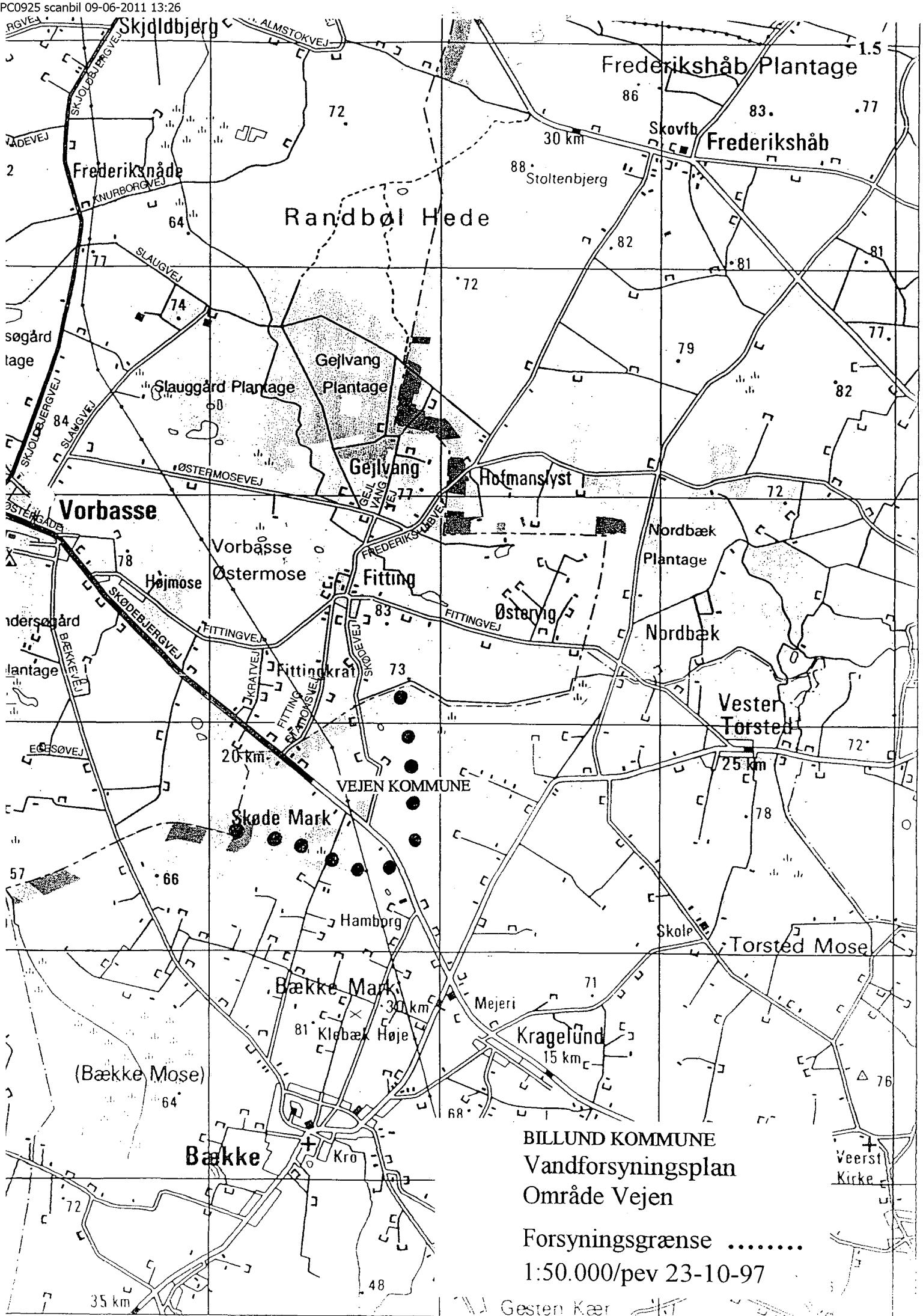
**) Vejledende værdier er overskredet

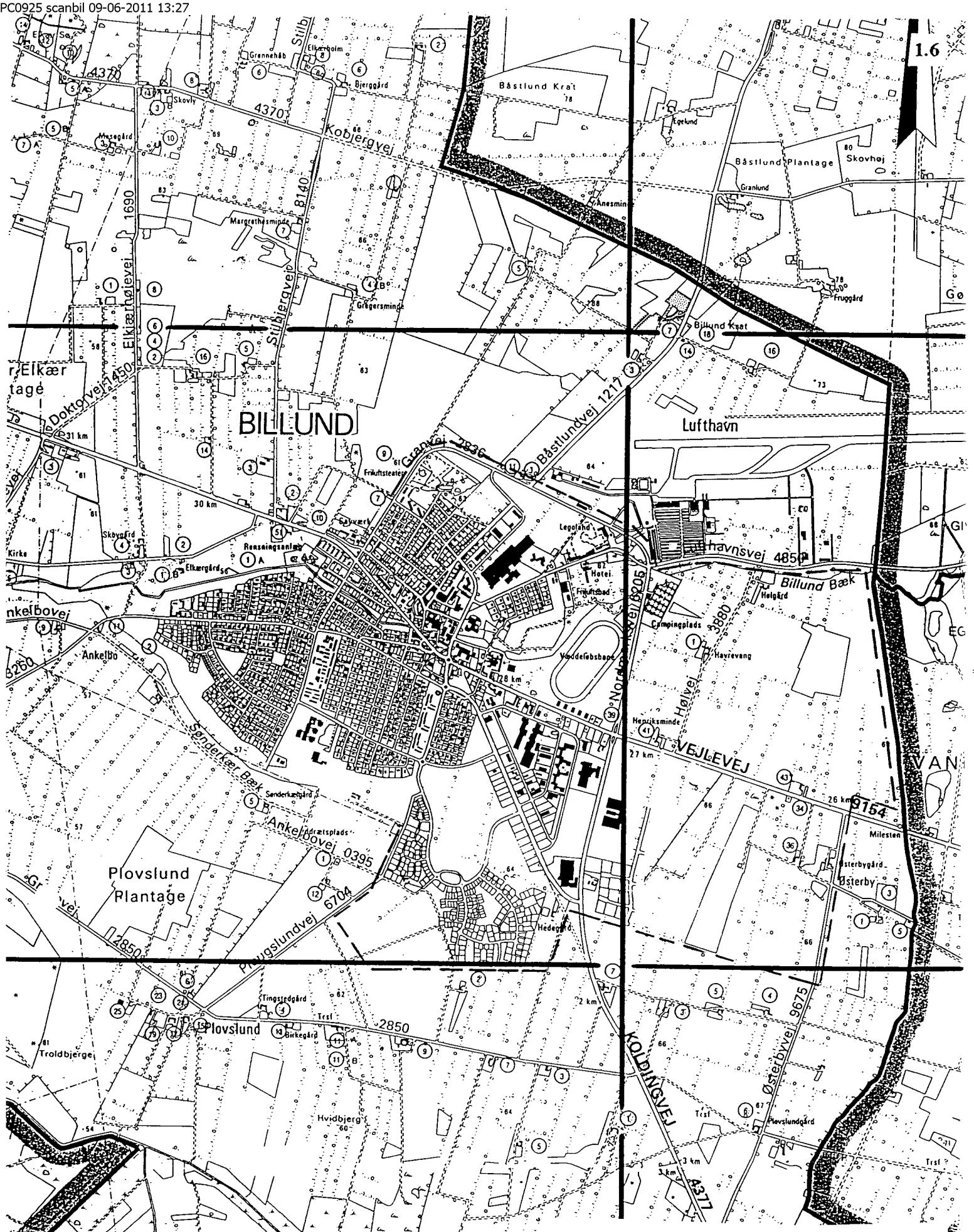

BILLUND KOMMUNE
Vandforsyningssplan
Område Grindsted
Forsyningssgrænse
1:25000/pev 25-9-97

BILLUND KOMMUNE
Vandforsyningssplan
Transportledning —
1:2500/pev 25-9-97

Tabel 2.1 - Tekniske anlæg. Status 1989

Vandværk	DGU nr.	BORING			ANLÆG		
		Ud-førel-sesår	Dybde m.u.t	Pumpekapa-citet m ³ /t	Beh. kap. m ³ /t	Beholder vol. m ³	Udpump. kap. m ³ /t
Billund by, Linde-vej	114-718	1973	25	65			
	114-1367	1984	25	40			
	114-1362	1985	99	75			
Billund by, Plougs-lundsvæj							
	114-1265	1981	126	50			
	114-1267	1982	114	45			
	114-1268	1982	109	45			
Vorbasse	114-1269	1982	114	45			
				185			
				200			
Skjoldbjerg	123-382	1977	41	* 40			
	123-542	1981	33	* 40			
	123-844	1987	116	2*29	58	150	90
* De 2 gamle boringe nedlægges (for højt nitratindhold).							
På grunden							
På grunden							
På grunden							

Tabel 2.2 - Oversigt over forbrugere og forbrug i Billund Kommune, 1990 (ekskl. forbrug til markvanding og dambrug)

Prognoseområde	Individuel ladeelse	Forbrugere				Forbrug m³/år								
		Art	(m³/år	Husholdninger (ejendomme)	Erlverv & institution (ha)	Landbrugsbe- sætninger	Husholdninger inc. led- ningstab	Erlverv & institution	Landbrugsbe- sætninger	Bil- lund- luft- havn	Sommer- hus & camping hotel	Stille- vand	Andre + by- land- zone	Total
Billund	alment (1981)	800.000	2.006	140	0	246	427.000	166.000	0	4.100	3.700	12.000	c) 21.600	656.400
	andet	d) 286	a) 9	58	0	60.600	10.600	46.400	0	21.700				139.300
Skjold- bjerg	alment (1968)	15.000	35	0,5	0	10.800	500	0	0	250				11.500
	andet													0,00
Vorøsсе	alment (1981)	300.000	494	15	4	150	135.500	13.300	3.200	7.050		1.800		160.850
	andet	206		47	0	56.400		40.800	0					97.200
Billund kommune	alment	1.115.000	2.535	159,5	4	405	573.290	179.800	3.200	33.150	3.700	14.050	21.600	828.750
Billund kommune	andet			492	9	105		117.000	10.600	87.200	0	21.700	0	236.500
Billund kommune	total		3.027	168,5	109	405	690.290	190.400	90.400	33.150	25.400	14.050	21.600	1.065.250

- a) Industri Krog Skolevej
 b) hotel med antal værelser
 rest erhverv, institutioner og butik med beboelse, by landzone
 c) de 286 husholdninger er incl. husholdningsforbrug til landbrug med besætning.
 d)

Tabel 2.3 Kapaciteter og vandbehov pr. 01-01-90

Vandværk	Kapacitetsforhold					Vandbehov *)			
	Indvin-ding m ³ /t	Behand-ling m ³ /t	Beholder-volumen m ³	Udpump-ning m ³ /d	Forsyningsskapacitet m ³ /t	f _d	Max. dægnfor-brug m ³ /d	f _i	Max. time-forbrug m ³ /t
Billund Lin-devej	180	140	400	220	3080	190			
Billund Plougslund-vej	185	200	550	210	4070	210			
Billund sam-let	355	340	950	430	7150	400	2,5	4440	2,3
Skjoldbjerg	12	12	20	12	264	12	3,0	96	3
Vorbasse	58	58	150	90	1280	70	2,5	1095	2,0
									90

Værdier for værkerne i Billund by er målte, mens de for Vorbasse og Skjoldbjerg er skønnede.

Tabel 2.4 - mindre vandforsyningasanlæg

Vand værk nr.	Navn (adresse)	Prognoseområde	Offentlig/ privat	Oppumpede vandmængder (m ³ /år)
1	Almstokvej 5-7-11-13	Skjoldbjerg	privat	1000
2	Almstokvej 14-16	Skjoldbjerg	privat	500
3	Almstokvej 23	Skjoldbjerg	privat	1000
4	Båstlundvej 1	Billund	privat	500
5	Fromsejervej 10	Vorbasse	privat	500
6	Fromsejervej 20	Vorbasse	privat	1000
7	Fromsejervej 18	Vorbasse	privat	500
8	Granvej 2	Billund	privat	1000
9	Fitting	Vorbasse	privat	1000
10	Løvlund by	Vorbasse	privat	1250
11	Løvlund Ma- skinforretning	Vorbasse	privat	1000
12	Vorbasse blå kors	Vorbasse	privat	3500
13	Grene kirke	Billund	privat	500

Tabel 2.5 Billund lufthavns vandværker

Vand værk nr.	Navn (adresse)	Prognoseområde	Offentlig/ privat	Oppumpede vandmængder (m ³ /år)
14	Billund lufthavn hovedvandværk	Billund	privat	17.000
18	Billund lufthavn tårn	Billund	privat	500

**TILSLUTNINGSAFGIFTER
FOR BILLUND KOMMUNALE VANDVÆRKERS
FORSYNINGSOMRÅDE**

BILAG 2

meddels på
fax til Cowi Vejledning fra Miljøstyrelsen
45972212 (FORSLAG A)

(7)

Beregning af tilskutningsafgift land/Byg ved
brug af økonomimodel for Ledningsanlæg d. 25-4-91
samt vandforsyningens planen af 1991, for anlægs-
årene 1992 - 97. Efter udbygning af landområdet
tilbage til nuværende priser.

Tilgang en-familiehus/Lejligheder og Jorddeling
vandplan side 20 antal bolig. pt. 1/1-1990 = 2292
pt. 1/1 1998 i prognosen på 2939 bolig incl. Land
fra 1/1-90 - 1/1-98 projektes boliger med 2939 - 2292 = 647
Da landområdet beregnes for sig bliver det 647 - 282 =
365 i tilgang Billund by. (side 11 og 27)
De 365 boliger er fra 1/1-90 - 1/1-98 men økono-
mimodel af 25-4-91 beregner 6 år til anlægsarbej-
det. antal boliger heraf $\frac{365}{374} \cdot 8 = 275$ boliger

Af den samlede boligmasse udgør lejligheder ca. 22%

Fordeling:

214 en-familiehus	x 1. fordeling	214 andel
60 lejligheder	x 0,9	54 -

Nuværende tilslutninger erhverv, institution, camping hotellet (Lufthavnen ikke med, se tilsluttet)	udgør 212.000 m ² /år 1989 og fordeler sig således 0 - 500 m ² /år 87 tilslutning x $\frac{87+14}{1991} = 1991$ = 711.660 kr.
501 - 1.000	- 23 - x 10.228 = 235.244 -
1.001 - 2.500	- 22 - x 14.324 = 315.128
2.501 - 5.000	- 9 - x 26.612 = 239.508
5.001 - 7.500	- 4 - x 34.804 = 139.216
7.501 - 10.000	- 2 - x 53.236 = 106.472
> 10.000	- $\frac{5}{152}$ - x 53.286 = 266.180 = 2013.408

Gennemsnitspris 2013.408 : 152 = 13.246 kr.

(2)

Tilgang erhverv. m.v. der udgør 86.000 m^3 i år 1992
De 86.000 m^3 udgør i % af 212.000 m^3 41 %

Dverf. til skatning pr. 1989/90 $\times 41\%$ og pr. '11-98

87	-	36
73	-	9
82	-	9
9	-	4
4	-	2
2	-	1
5	-	2

Fordeling:

0 - 500 $\text{m}^3/\text{å}$	à 36	Ytelsut.	$\times 2$ fordeling	72 andele
501 - 1000 -	à 9	-	$\times 3,5$ -	32 -
1001 - 2500 -	à 9	-	$\times 7$ -	63 -
2501 - 5000 -	à 4	-	$\times 11,5$ -	46 -
5001 - 7500 -	à 2	-	$\times 15,5$ -	31 -
7501 - 10.000 -	à 1	-	$\times 19,5$ -	19,5 -
> - 10.000 -	à 2	-	$\times 19,5$ -	39 -

Landområdet:

industri. Krog pr. '11-98	20.000 m^3	= 39 -
Landbrugsejendom	$- 112 \text{ bleg} \times 3$	= 336 -
En-familiehus land	$- 169 \text{ bolig} \times 2$	= 338 -
Dverf. side 1. 214 + 54 andele		268 -
Samlet andele		1284 -

(3)

Betragning tilslutning land/by

Pris Ledningsanlæg Land = 9.316.000 kr

- - By:

27 boliger ø 613,2 Kr = 1.680.168 -

63 erhverv. m.v. ø 13.246 Kr = 834.498 -

Samlet H. 836.798
11.830.666.

Pris pr. andel:

11.830.666 Kr.: 12851 = 92 1/2

Pris pr. tilslutning:

En-familiehus og forstning
1 andel x 9.212 Kr. = 9212 Kr

Lejligheder m.v.

0,9 andel x 9.212 Kr. = 8291 -

Erhverv m.v.

0-500 m²/år 2. andel x 9.212 = 18.424 -

501-1000 - 3,5 - x - = 32.242 -

1001-2500 - 7 - x - = 64.484 -

2501-5000 - 11,5 - x - = 105.938 -

5001-7500 - 15,5 - x - = 142.786 -

7501-10.000 - 19,5 - x - = 179.634 -

> 10.000 - 19,5 - x - = 179.634 -

Landområdet:

Landbrug ejendom 3 andel x 9.212 = 27.636 Kr

En-familiehus 2 - x 9.212 = 18.424 -

Industri bygning 39 - x 9.212 = 359.268 -

Pris af højt m.o.m.s Andel 7/5-91.

Forslag B.

(4)

Tilslutningsafgift Land : (by ingen ændring)

Der betales en tilslutningsafgift

pris lejlingsanlæg land 9.316.000 : 282 tilslutninger
 pris pr. tilslutning 33.035 kr.

Efter udbygning af landmædte tilbage til nuværende priser

FORSLAG C.

Tilslutningsafgift Land / By

Der betales en tilslutningsafgift :

pris samlet land/by 11.836.798 kr : 614 tilslut =
 pris pr. tilslutning 19.278 kr

FORSLAG D.

Tilslutningsafgift Land (by ingen ændring)

Enfamiliehus land 2 andel x 169 bolig = 338

Landbrugscjendene 3 - x 112 bbyg = 336

industri byg 20.000 m² 39 - : 39Samlet : 713pr. andel 9.316.000 : 713 = 13.066 krpris en-familiehus 2 x 13.066 kr = 46.132 kr- landbrugscjend. 3 x 13.066 kr = 39.198 -industri byg 39 x 13.066 kr = 509.574 -

Prisen er ekskl. moms.

Total 265.91

